

Zápisnica z videokonferenčného rokovania Snemu SAV dňa 19. 1. 2021 od 9:00 hodiny.

Prítomní: podľa prezenčnej listiny

Nepřítomní ospravedlnení: O. Križanová, M. Muránsky (kandidát na člena P SAV)

Nepřítomní neospravedlnení: M. Pekník

Prizvaní: kandidáti na členstvo v Predsedníctve SAV jednotlivu na diskusiu

PROGRAM

1. Otvorenie
2. Schválenie programu zasadnutia
3. Voľba pracovných komisií (mandátovej, volebnej a návrhovej), zapisovateľov a overovateľa
4. Úprava uznesenia č. 3 Snemu SAV z 24. 11. 2020
5. Diskusia členov snemu s kandidátmi za členov predsedníctva SAV vo funkčnom období 2021 – 2025
6. Voľby kandidátov za členov predsedníctva SAV – hlasovanie
7. Vyhlásenie výsledkov
8. Schválenie harmonogramu doplnovacích volieb kandidátov za členov P SAV na obdobie 2021 – 2025
9. Záver

Informácie k jednotlivým bodom zasadnutia

Bod 1

Z. Kusá, predsedníčka Snemu SAV, otvorila o 9:00 hod. zasadnutie snemu a privítala prítomných. Informovala o časových rámcoch vymedzených pre každého z kandidátov, a to 25 minút, pričom prvých 10 minút môžu využiť na priblíženie svojej predstavy o pôsobení v P SAV a ďalších 15 minút je potrebné rezervovať pre diskusiu s prítomnými členmi snemu. Takto informovala všetkých kandidátov na začiatku ich prezentácií.

Bod 2

Z. Kusá oboznámila prítomných s programom zasadnutia snemu a s návrhom na doplnenie bodu 4. Úprava uznesenia č. 3 Snemu SAV z 24. 11. 2020.

Snem hlasovaním vyjadril súhlas s rokovaním podľa navrhovaného programu.

Bod 3

Snem SAV schválil pracovné komisie snemu, zapisovateľov a overovateľa v tomto zložení:

Návrhová komisia: K. Gmucová, B. Lášticová, J. Sedlák

Volebná komisia: Ľ. Kľučár, F. Gömöry, R. Passia

Mandátová komisia: M. Kadúc, V. Hvozdková, I. Riečanský

Zapisovatelia:

K. Nemoga (zapíše diskusiu s kandidátmi do P SAV za 1. OV)

Ľ. Košťál (zapíše diskusiu s kandidátmi do P SAV za 2. OV)

Z. Bartošová (zapíše diskusiu s kandidátmi do P SAV za 3. OV)

Overovateľ: J. Gálik

Bod 4

Z. Kusá zdôvodnila potrebu úpravy uznesenia č. 3 Snemu SAV z 24. 11. 2020. Snem SAV návrh úpravy uznesenia (aktualizovanie termínu jeho plnenia z februára na apríl 2021) schválil (*Príloha č. 1, uznesenie č. 1*).

Bod 5

Z. Kusá pozvala na rokovanie snemu kandidáta za 3. OV G. Bianchiho a privítala ho.

G. Bianchi sa krátko predstavil, spomenul, že tri roky pôsobí v P SAV, kde nahradil počas volebného obdobia po odchode do vedenia MŠVVaŠ SR M. Lubyovú. Ako osobnú agendu svojho budúceho pôsobenia v P SAV uviedol: 1/ areál SAV; 2/ pluralita excelentnosti / politika excelentnosti; 3/ obnova vydavateľstva Veda, vytvorenie „high end“ edície Science Veda a distribúcia / webshop. Uviedol, že otázku areálu SAV otvoril ako prvý už pred rokmi na Sneme SAV, že politikou excelentnosti sa už zaoberalo P SAV a predbežne pristúpilo na viaceré ním navrhované inovatívne riešenia a v prípade obnovy vydavateľstva Veda má na mysli podporu špičkových publikácií a garanciu medzinárodnej úrovne aktivít. K dosiahnutiu týchto cieľov navrhuje štyri stratégie: excelentnosť; otvorenosť; integritu; post-modernosť. Podrobnejšie vysvetlil každú z nich, pričom politiku excelentnosti si predstavuje so zachovaním plurality názorov a premietnutím do evaluačného procesu.

V diskusii odzneli tieto otázky a odpovede:

K. Nemoga položil otázku o edičnej politike, ktorú mieni G. Bianchi meniť a navrhol, aby kandidát koordinoval svoje úsilie s edičnou radou, ktorá už existuje. G. Bianchi prítomných ubezpečil, že bude rešpektovať existujúcu edičnú radu, ide mu len o zvýšenie kredibility vydavateľstva.

K. Gmucová konštatovala, že G. Bianchi predstavil rovnaké ciele, aké mal pred 3,5 rokmi, keď nastupoval do funkcie v P SAV, ale nespomenul už možnú reštrukturalizáciu 3. OV. G. Bianchi vysvetlil, že nechcel zasahovať do štruktúry 3. OV a považoval za zbytočné iniciovať zmenu, keď niektoré ústavy na výzvy nereagujú a naopak, iné sa dobrovoľne spojili do väčších celkov.

L. Hluchý spomenul výsledky akreditácie SAV medzinárodným panelom a pýtal sa, ako vidí G. Bianchi hodnotenie ústavov 3. OV v budúcej akreditácii, či sa situácia v 3. OV zlepší. G. Bianchi ubezpečil, že organizácie 3. OV už zlepšili výsledky svojich aktivít a preto budúce hodnotenie bude iste lepšie.

F. Gömöry pripomenul, že v prieskumoch verejnej mienky sa SAV už dlhodobo umiestňuje ako naj dôveryhodnejšia inštitúcia. Spýtal sa, či by sme sa mali aj naďalej snažiť byť prví, čo by malo pre to urobiť P SAV a čo konkrétne by urobil on. G. Bianchi súhlasil, že SAV by mala aj v budúcnosti usilovať, aby bol prvá naj dôveryhodnejšia inštitúcia, pričom by sme mali začať menovať excelentných vedcov a tímy. Vnútroňný proces hodnotenia by sa mal v SAV nastaviť tak, aby sa zamerával aj na menšie skupiny ako sú ústavy, ak majú excelentné výsledky a zásluhy, ktoré vníma verejnosť ako užitočné.

J. Sládek problematizoval termín excelentnosť, pripomenul existenciu a činnosť Akreditačnej komisie a spýtal sa, či je G. Bianchi proti jednotnému hodnoteniu SAV a vysokých škôl. G. Bianchi vysvetlil, že Akreditačná komisia nie je ustanovená na to, aby hodnotila. Komisia, ktorá sa formuje na MŠ SR a na starosti ju má prof. M. Kanovský, bude posudzovať kreativitu vedeckých osobností a obsah ich pôsobenia. G. Bianchi je za jednotné hodnotenie, ale prihovára sa za novú komisiu, pretože za prvoradý považuje obsah vedeckého výstupu, jeho kvalitu, nie to, kde bol uverejnený.

Z. Kusá vyzvala G. Bianchiho, aby využil posledné minúty prezentácie na vysvetlenie svojich zámerov pôsobenia v P SAV. G. Bianchi vyslovil názor, že v P SAV by mala byť snaha uvažovať koalične, aj súčasné P SAV považuje za názorovú koalíciu.

I. Lacík sa spýtal G. Bianchiho, ako chce dosiahnuť autonómnosť SAV vo vedeckej výchove. G. Bianchi konštatoval, že ideálny stav bol v minulosti, v súčasnosti je ho ťažké dosiahnuť, lebo musíme rešpektovať pravidlá nastavené EU.

Z. Kusá poďakovala G. Bianchimu za prezentáciu jeho zámerov, ktoré by realizoval, ak bude zvolený za člena P SAV a pozvala na rokovanie snemu M. Cagalinca.

Michal Cagalinec na úvod krátko predstavil svoju profesnú dráhu. Oblasťou jeho výskumu je využitie biofyzikálnych metód v medicíne, biológii a farmakológii, má 26 publikácií a viac ako 500 citácií, pôsobil

v Estónsku, Rakúsku, Českej republike, Francúzsku, Kanade a Turecku, bol zodpovedným riešiteľom národných ale aj zahraničných grantov (Estónsko, ČR, Rakúsko). Čo sa týka manažérskych skúseností, je od júla 2018 vedúcim Oddelenia bunkovej kardiológie Ústavu experimentálnej endokrinológie BMC SAV, má manažérske skúsenosti z medzinárodného konzorcia Alliance4Life. Jeho koncepciu možno zhrnúť do piatich okruhov: Posilnenie kvality personálnych kapacít: internacionalizácia a stabilizácia mladých vedeckých pracovníkov; posilnenie kvality publikačných výstupov s dôrazom na multidisciplinárny výskum a zdieľanie prístrojovej infraštruktúry; transformácia SAV na v. v. i. s dôrazom na uľahčenie spojenia medzi základným výskumom a jeho aplikáciou do praxe, lepšia možnosť spolupráce a financovania prostredníctvom externých partnerov, zjednodušenie podmienok verejného obstarávania, zjednodušenie nákupu výpočtovej techniky, vytvorenie inovačného hubu; znižovanie administratívnej záťaže (centrálne vybavovanie zahraničných pracovníkov a študentov, centrálny úsek pre právne a ekonomické poradenstvo) a podpora zručností pre zlepšovanie možností financovania - včasná informovanosť o otvorených výzvach pre podávanie grantov, centrálny úsek a podpora pri podávaní medzinárodných projektov, patentov a pri ochrane duševného vlastníctva.

V diskusii s M. Cagalincom odznali nasledujúce otázky a odpovede:

K. Flachbart: Aký je Váš názor na pôsobenie pracovníkov v dôchodkovom veku v SAV? *M. Cagalinec:* Vážim si prácu starších a skúsených pracovníkov, pokiaľ sú stále aktívni, je dobré aby zostali, ale je dôležité aby odovzdávali svoje skúsenosti a vytvorili podmienky mladým.

B. Láštiová: Čo sa týka internacionalizácie, SAV už má viacero schém na jej podporu, ako sú SASPRO, MoRePRO, alebo Impulz. V čom vidíte ich najväčšie rezervy? Cez aké konkrétne nástroje by sme mohli posilniť internacionalizáciu? *M. Cagalinec:* Z hľadiska internacionalizácie už bolo mnoho spraveného. Pre prítiahnutie pracovníkov zo zahraničia je dôležitá nielen finančná stimulácia, ale aj vybavenie administratívy, škôlka, uľahčenie komunikácie s kompetentnými orgánmi a v tom by rád prispel ako člen P SAV.

I. Lacík: V čom vidíte najväčšie riziko, že tieto Vaše predstavy nebudete môcť uskutočniť? Ako budete pôsobiť smerom navonok SAV, aby sa Vaše predstavy dali uskutočniť? *M. Cagalinec:* Myslím si, že ide o vytvorenie dôvery a prajnosti, dôverovať si navzájom pri komunikácii s ministerstvom školstva a ďalšími orgánmi. Prostredie sa v mnohom zlepšilo, ale pre ďalšie zlepšenie je dôležité komunikovať naše výstupy a dôležitosť vedeckého bádania, prostredníctvom akcií ako je Noc výskumníkov, deň otvorených dverí, propagácia výskumu. COVID prispel k tomu, že povedomie o bádani je pozitívnejšie, že vieme pomôcť, že výskum je celospoločensky dôležitý a prínosný.

L. Hluchý: Máte informáciu o tom že je vytvorený Európsky cloud pre otvorenú vedu? Ako vidíte úspešnosť v programe Horizont 2020? *M. Cagalinec:* Verím, že nadväzovanie medzinárodných partnerstiev, ktoré som spomínal v rámci internacionalizácie vo svojom koncepte, a programy ako SASPRO a Impulz zlepšia našu účasť v medzinárodných projektoch.

F. Gömöry: Ako si konkrétne predstavuje podporu interdisciplinarít? *M. Cagalinec:* Jednou časťou interdisciplinarít je zdefinovanie strategickú vedeckú víziu. Podpora by mala byť nielen zdola nahor pri výbere spolupracovníkov z úplne iných oblastí, ale aj zhora nadol v štátnej vednej koncepcii. Problematika CORONA vírusu je dobrý príklad. Máme jeden problém, na ktorý sa snažíme pozrieť rôznymi očami, ako je štatistika, matematika, biológia, sociológia. Dôležitá je samozrejme finančná podpora.

Y. Velísková: Ako si konkrétne predstavujete plynulú generačnú výmenu? Vo vašej koncepcii ste viac spomínali zvyšovanie manažérskych schopností. Ako si predstavujete podporu zahraničných študentov a centrálnu korektúru textov? *M. Cagalinec:* Pri generačnej výmene je dôležité prenechanie zručností

mladším, umožniť mladým vytvoriť si vlastné tímy, spolupráce, nájsť si interdisciplinárnych partnerov. Dôležité sú osobné kontakty, naladenie na rovnakú vlnovú dĺžku. Dôležité je odovzdanie nielen vedomostných ale aj manažérskych skúseností mladým. Čo sa týka centrálnej jazykovej korektúry, na Úrade SAV by bol vytvorený úsek v ktorom by pracoval anglicky hovoriaci človek (native speaker). Jednou z možností je hradenie korektúr. Čo sa týka podpory zahraničných stáží, je predstava, že určité činnosti, ktoré sú dôležité pre všetky ústavy by boli vykonávané spoločne prostredníctvom jedného úseku.

D. Michniak: Čo považujete za kvalitný publikačný výstup naprieč celou akadémiou, so zohľadnením špecifik jednotlivých oddelení? *M. Cagalinec:* Rozhodne sú to renomované časopisy, monografie, okrem publikácií patenty, ochrana duševného vlastníctva, nielen výstupov do praxe, ale aj základného vedeckého výskumu. Z. Kusá poďakovala M. Cagalincovi za prezentáciu jeho zámerov, ktoré by realizoval, ak bude zvolený za člena P SAV a pozvala na rokovanie snemu Tomáša Hromádku.

Tomáš Hromádka študoval v Prahe na Lekárskej fakulte, Matematicko-fyzikálnej a Filozofickej fakulte s cieľom multidisciplinárne pochopiť akým spôsobom sa dá prístup k štúdiu ľudského mozgu. Doktorát obhájil v USA, potom pôsobil v USA ako postdoktorand resp. vedecký pracovník. Po 11 rokoch pôsobenia v USA pracoval rok na Ústave experimentálnej medicíny AV ČR, odkiaľ prišiel na Neuroimunologický ústav SAV, kde pokračuje v štúdiu funkcie mozgu hlodavcov. Má skúsenosti aj s aplikovaným výskumom, niekoľko rokov pôsobil v biotechnologickom sektore. Dlhoročne sa podieľa na organizácii medzinárodných neurovedných konferencií a medzinárodných škôl experimentálnych neurovied pre doktorandov a postdoktorandov. V súčasnosti pôsobí v komisii pre hodnotenie doktorandských grantov a je členom Otvorenej akadémie.

Predstavy o tom čo by mohlo byť pre SAV užitočné a čím by mohol prispieť na základe svojich skúseností a schopností zhrnul do 3 širokých okruhov, ktoré považuje za dôležité pre zdravé vedecké prostredie, a to komunikácia, spolupráca (zahraničná a medziodborová) a vzdelávanie. Komunikácia priama, obojsmerná a otvorená medzi P SAV a Snemom, P SAV a ústavmi, P SAV a jednotlivými výskumnými skupinami je esenciálna pre to, aby sa vytvoril zdravý partnerský vzťah, poznanie potrieb pracovísk a aby bola možná priama podpora zaujímavých projektov. Je potrebné napr. cez projektové oddelenie SAV znížiť administratívnu záťaž spojenú s prípravou veľkých medzinárodných projektov. Odstránenie administratívnej záťaže by pomohlo k nárastu úspešných medzinárodných projektov SAV. To by si vyžiadalo dodatočné investície do kancelárie, resp. projektového centra SAV, ale verí, že takéto investície by sa v horizonte 3 až 5 rokov vrátili. Viac by mali byť podporované zahraničné spolupráce. Ich súčasťou by mal byť aj prísun zahraničných pracovníkov a študentov (napr. v rámci rozbiehajúcich sa spoluprác s českými univerzitami), nielen preto aby nahradili našich študentov, ktorí odchádzajú do zahraničia, ale aj aby priniesli nové myšlienky, nové pohľady. Existujúca podpora SASPRO, MoRePRO atď. je dobrá, ale mali by sme navýšiť prostriedky start-up funds pre začínajúcich vedcov tak, aby v priebehu niekoľkých rokov mohli rozbehnúť vlastné vedecké skupiny a pokračovať v úspešnej práci. Dôležitý je cieľ, vízia, aby priniesli nové nápady, aj keby boli v konflikte s existujúcimi výskumnými smermi.

Podľa Hromádku musíme podporiť rozvoj doktorandov a mladých vedeckých pracovníkov. Rozvoj experimentálnych zručností doktorandov je vynikajúco podporený priamo na materských pracoviskách. Skôr treba podporiť a zastrešiť výučbu soft skills, t. j. spôsobu ako komunikovať, ako písať, prezentovať, prednášať, analyzovať, interpretovať. Tak dokážeme vychovať mladé vedecké osobnosti, ktoré vyrastú a dokážu pritiahnúť iných ľudí a pravdepodobne aj prostriedky do SAV. Komunikácia, spolupráca a vzdelávanie sú esenciálne pre to, aby sa vytvorilo zdravé vedecké prostredie pre udržanie a ďalší rozvoj SAV. SAV čakajú štrukturálne zmeny, ktoré sú dlhodobo pripravované a verí že aj tento rok budú do hĺbky

diskutované. Verí, že novému predsedníctvu sa podarí pozdvihnúť a udržať SAV na pozícii nadnárodnej a európsky významnej vedeckej a vzdelávacej inštitúcie.

V diskusii s. T. Hromádkom odznali nasledujúce otázky a odpovede:

I. Lacík: V akej pozícii by ste sa videli na P SAV? *T. Hromádka:* Ako člen predsedníctva. *I. Lacík:* Do akej miery je možné zmeny ktoré navrhujete vyriešiť vnútri SAV a do akej miery je nutné zmeniť okolie, aby tieto zmeny boli možné? *T. Hromádka:* V priebehu prvých niekoľkých rokov je nutné to urobiť v rámci SAV, pretože ak sa do toho zapoja iné inštitúcie, tak ten proces bude trvať oveľa dlhšie a bude oveľa komplikovanejší. SAV má v súčasnosti nástroje na to, aby zvládla aspoň niektoré z týchto vecí sama, formou pilotných projektov, ktoré by mohli slúžiť ako základ pre spoluprácu s vysokými školami, alebo aj priemyslom s aplikovaným výskumom.

K. Flachbart: V svojom príhovore ste nespomínali hodnotenie výskumnej práce, kolektívov, ústavov, pretože aj od toho závisí financovanie v rámci SAV resp. v rámci Slovenska. *T. Hromádka:* Vo svojom príhovore som schválne nepoužil ani raz slovo kvalita, pretože v súčasnosti neexistujú všeobecne akceptovateľné kritériá, ktorými sa kvalita hodnotí. Kritériá ktoré sa používajú dnes sú presnou odpoveďou na nesprávnu otázku. Sú to scientometrické kritériá, ktoré často nepostihujú kvalitu. Hodnotenia sú extrémne dôležité, sú bolestivé, ale je dôležité diskutovať o tom, čo takého hodnotenia zahŕňajú. Na existujúcom hodnotení mu chýba hodnotenie mäkkých faktorov ako je vízia, alebo hodnotenia kvality absolventov doktorandského a postdoktorandského štúdia.

J. Gálik: Aký máte názor na to, ako komunikovať s Radou riaditeľov, aké miesto by Rada riaditeľov vzhľadom na P SAV mala mať? *T. Hromádka:* Je dôležité, aby riaditelia mali orgán, ktorý by ich zastrešoval. Po transformácii SAV na v. v. i. bude P SAV servisné stredisko pre ústavy, ktoré budú servisné strediská pre výskumné tímy atď. Či má byť rada riaditeľov niečo navyše k Snemu SAV musí prejsť veľkou a hlbokou diskusiou. Je zástancom toho, aby riadenie a komunikácia boli zjednodušené. Kombinácie riaditelia a snem môžu riadenie skomplikovať.

B. Láštiová: Ako si predstavujete možnosť inštitucionálnej podpory interdisciplinárnej spolupráce zo strany P SAV? *T. Hromádka:* Projektové centrum SAV by mohlo odbremeniť administratívnu záťaž. Mali by sa dať iné váhy projektom, ktoré sú interdisciplinárne. P SAV by mohlo preferovať pomoc takýmto interdisciplinárnym projektom, ale je dôležité posudzovať ciele, aby neboli projekty „akože“ interdisciplinárne. Rozhodne je za to, aby boli priamo podporované P SAV.

L. Hluchý: Ktorých projektov Horizontu 2020 ste sa zúčastnili a akú máte víziu pre Horizont Europa? *T. Hromádka:* Na ústave máme niekoľko projektov ERA-Net, Horizont 2020, Marie Curie akcie, mal som aj doktoranda v rámci Marie Curie, takže mám skúsenosť s týmto typom projektov a ich prípravou. Samozrejme, viac projektov sme nezískali ako získali. V Horizonte Europa potrebujeme vybrať ľudí do komisií v Horizont Europa, ktorí budú schopní presadiť záujmy Slovenska. Je potrebná priama podpora ambiciózných pracovníkov, pretože je tragické, že na Slovensku máme iba jedného človeka, ktorý dostal ERC grant. Podpora pri písaní grantov v oblasti schopnosti „predať“ zaujímavý výskum.

D. Magdolen: Prečo sa slovenskej vede vrátane SAV nedarí získať väčšiu podporu zo strany štátu? *T. Hromádka:* Priznám sa, že neviem. Je mi to záhadou. SAV vznikla ako výkladná skriňa slovenského výskumu. Zaslúži si väčšie financovanie. Treba tlačiť na to, aby sa to zlepšilo. Ale tie prostriedky nemusia prichádzať iba zo štátneho rozpočtu, ale aj z európskych grantov alebo priemyslu.

Š. Faix: Ako pomáhať ľuďom, ktorí majú spolupráce v rámci Európy a majú šancu sa podieľať na žiadosti o ERC granty? *T. Hromádka:* Problém je nielen s kvalitou grantov, ale niekedy aj s recenzovaním, s negatívnym hodnotením aj kvalitných grantov. V USA, Veľkej Británii, alebo aj Chorvátsku sú dedikovaní

pracovníci, ktorí sa venujú príprave takýchto grantov. Nielen lobing, ale pripraviť grant tak, aby to bola nielen dobrá myšlienka, ale aj dobre napísaná a dobre štruktúrovaná. Problém je zaplatiť takýchto kvalitných ľudí v projektovom centre.

Z. Kusá: Viete si predstaviť že z komerčných ziskov by inštitúcie prispievali na takéto projektové centrá v rámci celej akadémie? T. Hromádka: Moja skúsenosť z USA je, že veľká časť z veľkých grantov ide na chod inštitúcie a spoločných projektov, napr. administratívu, takže súhlasím.

Z. Kusá poďakovala T. Hromádkovi za prezentáciu jeho zámerov, ktoré by realizoval, ak bude zvolený za člena P SAV a pozvala na rokovanie snemu J. Katrlíka.

Jaroslav Katrlík pracuje ako samostatný vedecký pracovník na Chemickom ústave SAV na Oddelení glykobiotechnológie. PhD. získal na STU v odbore analytická chémia. Absolvoval niekoľko zahraničných stáží, pracoval na Farmaceutickej fakulte Univerzity Komenského, pôsobil v komerčnej sfére pri zakladaní technologických startupov. Od roku 2008 pôsobí na Chemickom ústav SAV, kde vedie laboratórium biočipov a microarray. Je autorom vyše 50 vedeckých prác, hlavným riešiteľom a spoluriešiteľom mnohých domácich, bilaterálnych a medzinárodných projektov, vrátane projektov Horizont 2020. Jeho tím získal v roku 2019 cenu SAV za výsledky medzinárodnej vedeckej spolupráce. Je národným reprezentantom v medzinárodnej glykokonjugátovej organizácii a organizátorom medzinárodných vedeckých podujatí. Vďaka medzinárodným spoluprácam má živé kontakty so špičkovými svetovými pracoviskami, čo mu dáva predstavu, čo a ako by sa mohlo v SAV zlepšovať. Za dôležité považuje najmä zintenzívnenie medzinárodnej spolupráce a internacionalizácie výskumu na SAV. Najmä v tejto oblasti vidí svoje možné pôsobenie. Na tomto poli bolo už spravené veľa, napr. ustanovenie medzinárodného poradného výboru SAV, podporenie mobility MoRePRO, SASPRO a SASPRO 2. Dôležité bude prehĺbiť tieto a ďalšie formy spolupráce, napr. zlepšením schémy pre hostovanie špičkových zahraničných odborníkov využitím projektových schém z nového programu Horizont Europa, aj z akýchkoľvek iných dostupných zdrojov, ako aj zvyšovanie medzinárodnej informovanosti a propagácie ponúkaných možností v SAV, napr. v rámci informačných dní na zahraničných univerzitách. Svoj prínos vidí aj v oblasti zvyšovania spolupráce s vysokými školami a ďalšími inštitúciami, ktoré sa venujú vede, výskumu, inováciám a vzdelávaniu, využívajú výsledky vedecko-výskumných aktivít alebo formujú vedné politiky a politiky inovácií. Za veľmi dôležitú považuje transparentnosť prípravy transformácie SAV, osobitne včasné informovanie smerom dovnútra akadémie o všetkom, čo sa týka benefitov transformácie ale aj súvisiacich komplikácií. Chce pomáhať s formulovaním návrhov ako by bolo možné tieto komplikácie eliminovať, napr. problémy so spolufinancovaním projektov štrukturálnych fondov bežiacich alebo nových, pretože je to v súvislosti s transformáciou životne dôležité.

V diskusii s J. Katrlíkom odzneli nasledujúce otázky a odpovede:

L. Hluchý: Ako vidíte udržateľnosť vedeckého výskumu? J. Katrlík: Chemický ústav generuje nejaké zisky. Každý ústav, ktorý má možnosť by mal generovať zisk z predaja duševného vlastníctva, vytvárania spinoffov atď., to je dôležité. Mali by to riešiť ústavy samotné s tým, že oddelenie transferu pri P SAV by im malo byť nápomocné. Udržateľnosť výskumu na istej úrovni je cez zlepšenie získavania financií. Akadémia plní mnoho funkcií a nie je náležite financovaná, treba lobovať, pôsobiť, snažiť sa získať viac aj zo štátneho rozpočtu.

I. Lacík: Aké vidíš najdôležitejšie krátkodobé a dlhodobé výzvy? Čo by si robil inak ako súčasné P SAV? J. Katrlík: Krátkodobá úloha je úspešne ukončiť transformáciu SAV. Jej súčasťou je zlepšenie informácie a komunikácie smerom od P SAV na ústavy o prínosoch, úlohách a rizikách transformácie. Čo sa týka dlhodobých výziev, SAV by mala byť lepšie vsadená do európskeho výskumného priestoru. Množstvo hostovaní zo zahraničia, z výborných vedeckých pracovísk stále nie je dostatočné. Dôvody sú do značnej miery finančné, ale možno že nielen tie.

Š. Faix: Snažíme sa o implementáciu výsledkov do praxe, cez patenty, úžitkové vzory. Ako by ste podľa vás mohli pomôcť s problematikou ako je napr. patentovanie? J. Katrlík: Je to zložitá vec. Určite by pomohlo sfunkčnenie oddelenia na úrovni celej SAV ktoré by kompetentne podávalo pomocnú ruku práve vo veciach ohľadom patentových práv, duševného vlastníctva. To by nemusel byť problém.

I. Broska: Vo vystúpení ma zaujal aspekt propagácie SAV v zahraničí. Ako si predstavujete konkrétne získavanie zahraničných doktorandov? J. Katrlík: Počas informačných dní na univerzitách v Európe zvoliť typ propagácie pre dané podujatie. V momentálnej situácii by bolo vhodné pripraviť prezentáciu v online forme, stručnú, výstižnú, modernú a ňou lákať ľudí z prevažne európskych krajín.

Z. Kusá: Jednou z možností financovania servisu zo strany Úradu SAV, ktorý požadujú mnohé organizácie (podpora patentov, projektov, atď.), je financovanie z podielov ziskov inštitúcií, ktoré takéto zisky majú. Viete si predstaviť, že by sa tieto organizácie vzdávali časti svojich ziskov v prospech všeobecne prospešných služieb aj pre inštitúcie, ktoré zisky negenerujú? J. Katrlík: Viem si to predstaviť, ale s tým, že tento podiel by bol úmerný tomu, koľko by za to táto organizácia získala. Aby neplatili za niečo, čo nedostanú. Príspevok by mal byť na báze dobrovoľnosti.

K. Nemoga: Spomínali ste, že by bolo dobré navýšiť príjem SAV zo štátneho rozpočtu. Nevidíte možnosti získania iných prostriedkov z európskych zdrojov? J. Katrlík: Tie možnosti tu sú, ale bohužiaľ, tieto zdroje nie sú udržateľné. Projekt je na 2-4 roky, dostane ho iba určitá skupina, ktorej to veľmi pomôže, ale z môjho pohľadu to nie je systémové riešenie výraznejšieho zvýšenia rozpočtu SAV.

B. Láštiová: Ste vedecky aktívny a značne angažovaný človek. Prečo ste sa rozhodli obetovať svoju vedeckú kariéru? Ako ju budete vedieť zladieť s činnosťou v P SAV? J. Katrlík: Považujem to za zaujímavú výzvu, možnosť posunúť veci podľa predstáv, ktoré mám. Niektoré moje projekty boli vyvolané COVIDom a sú krátkodobé, takže od roku 2021 resp. 2022 bude toho menej.

Z. Kusá poďakovala J. Katrlíkovi za prezentáciu a na rokovanie snemu pozvala kandidáta za 3. OV SAV R. Karula a privítala ho.

Robert Karul pôsobí v P SAV štyri roky, priority a ciele sa nezmenil, mieni v nich pokračovať. Chce, aby boli dobré vzťahy medzi oddeleniami; hodnotiaci proces výkonového financovania prebiehal bez stresov; zlepšila sa komunikácia na všetkých úrovniach naprieč celou akadémiou s tým, že rada riaditeľov bude poradný orgán a kompetencie Snemu SAV i P SAV ostanú zachované a rešpektované. Chce pokračovať v práci v Etickej komisii SAV, v ktorej bola zavedená nová pozícia mediátora, ktorý rieši problémy priamo na ústavoch, a ktorej pozornosť je zameraná aj na zvyšovanie povedomia o etike (sú pripravené školenia k predátorským a konšpiračným časopisom). V Rade pre vzdelávanie a doktorandské štúdium mal na starosti súťaž mladých vedcov a čiastočne aj Schwarzov fond, skvelý nástroj na získavanie špičkových pracovníkov. Inicioval zmenu pri oceňovaní špičkových publikácií so zreteľom na ich kvalitu. Spomenul aj vydavateľstvo VEDA, kde by nemali vychádzať nekvalitné publikácie, vznikla perspektívna edičná rada. Spolupráca medzi OV v SAV predpokladá interdisciplinárnu projektovú schému, aj ďalšiu komisiu VEGA. Problematiku Open Acces by mala riešiť knižničná rada, rovnako ako prechod na databázu CREPČ. Je potrebné oživiť radu pre rovnosť príležitostí a udržať rekreačné centrá SAV mimo tlaku komercie pre vedecké stretnutia a zamestnancov SAV. V P SAV navrhne vytvoriť zoznam vecí, ktoré doposiaľ neboli riešené; tiež, aby niektoré zasadnutia P SAV boli neformálne, a aby zvolení členovia na prvom zasadnutí oboznámili kolegov so svojím programom a prioritami.

V diskusii odzneli tieto otázky a odpovede:

B. Láštiová: či by etická komisia mala zohrávať úlohu aj pri posúdení súladu vedeckých projektov s etickými normami centrálnne, alebo na úrovni oddelení vied, či by mali vzniknúť disciplinárne komisie, alebo či by to

malo ostať na úrovni ústavov. *R. Karul:* Etická komisia túto úlohu už plní a niektoré ústavy ju systematicky oslovujú, iné ústavy to riešia vo vlastnej etickej komisii, sú teda dve možnosti,

L. Hluchý: 3. OV sa venuje len regionálnemu výskumu, chýba mu medzinárodný kontext. Ako to chce *R. Karul* zlepšiť. *R. Karul* namietol proti tejto predstave. Filozofia (jeho materská disciplína, pozn. ZB) je medzinárodná, a to sa dá zovšeobecniť na temer všetky vedné disciplíny 3. OV. Pripomenul Schwarzov fond s bohatou zahraničnou publikačnou aktivitou vedcov z 3. OV. *L. Hluchý:* 3. OV má málo medzinárodných projektov. *R. Karul:* pozná projekty s Rakúskom a vidí tu perspektívu. Účasť na konferenciách a v publikáciách prinesie aj medzinárodné renomé a následné zaradenie do projektov.

F. Gömöry: v prieskumoch verejnej mienky sa SAV dlhodobo umiestňuje ako naj dôveryhodnejšia inštitúcia. Mali by sme sa aj naďalej snažiť byť prví, čo by malo pre to urobiť P SAV a čo konkrétne by urobil *R. Karul* osobne? *R. Karul:* vedci v SAV pociťujú istú hrdosť na túto inštitúciu. Oceňovanie špičkových publikácií i kolektívov vidí ako nástroj na zvýšenie kredibility SAV. Interne by bolo treba prestať so znižovaním hodnoty cien SAV. Mali by sa oceňovať len excelentné výsledky a dobre komunikovať tieto vedecké výstupy.

K. Nemoga: Ako je to s podporou Open Acces? Podľa EÚ by k výsledkom výskumov z verejných prostriedkov mal byť otvorený prístup, čo protirečí politike významných vydavateľov. SAV sa tomu zatiaľ nevenuje. Ako by sa to malo riešiť? *R. Karul:* Tejto otázke by sa mala systematicky venovať knižničná rada, ktorú treba obnoviť. *K. Nemoga* by mal byť jej členom a pomôcť kreovať koncepčné riešenie.

R. Passia: Ako vidí úroveň a perspektívy vydavateľstva Veda? *R. Karul:* Z plánov vydavateľstva by sa mali vylúčiť tituly, ktoré sú pod jeho úrovňou. Súhlasí s G. Bianchim v otázke vytvorenia ďalšej edičnej rady s renomovanými menami.

Š. Faix : Dokázali by ste do jedného materiálu spracovať excelentné výstupy všetkých oddelení v národnom i medzinárodnom výstupe, nielen za 3. OV? *R. Karul:* P SAV má nástroje ako posilňovať excelentnosť vo všetkých OV. Odmeňovanie špičkových monografií a publikácií, nadpriemerne citovaných diel, ako aj niektoré projektové a štipendijné schémy sa neobmedzujú len na 3. OV. Diskusia o excelentnosti vznikla v 3. OV, ale je rovnako dôležitá aj pre ostatné dve oddelenia.

Z. Kusá: Mohli by ste menovať niektoré úlohy, ktoré v P SAV stagnujú, prípadne urobiť ich zoznam, aby mal snem možnosť sledovať ich plnenie? *R. Karul:* niektoré ústavy sú dlhodobo nespokojné s evidenciou publikačnej činnosti, lebo neberie do úvahy typ aktivít, ktoré ústavy robia. Riešenie tohto problému nepokročilo. Často sa hovorí o Open Acces. Je potrebné venovať sa problémom priebežne, nie nárazovo.

Z. Kusá: Aké poslanstvo by ste vyslovili na záver? *R. Karul:* Zasadí sa, aby etika vošla v SAV do všeobecného povedomia. Navrhol pozývať svetovo významné osobnosti, aby prišli prednášať o etických aspektoch vedy. Epidémia Covidu-19 plán zastavila. Budú to odborníci nielen z oblasti humanitných vied, ale aj z oblasti ochrany prírody, medicíny, hygieny a ďalších vedných disciplín. Je to nenásilný spôsob ako túto tému dostať do povedomia akademickej obce SAV.

Z. Kusá poďakovala *R. Karulovi* za prezentáciu a pozvala na rokovanie *J. Kopáčka*.

Juraj Kopáček, kandidát Biomedicínskeho centra SAV, predstavil svoje predstavy o pôsobení v P SAV. Pozostávajú zo šiestich cieľov. Prvým je udržanie a rozvoj unikátnej infraštruktúry v rámci SAV. Tento cieľ vychádza z vízie SAV 2030, ktorá zdôrazňuje dôležitosť sprístupnenia vedeckej infraštruktúry pre široké spektrum záujemcov vedcov a iniciuje strategické plány na budovanie veľkej infraštruktúry. U existujúcej infraštruktúry je však problém s obnovou a udržiavaním v chode, pri novej infraštruktúre v BA kraji je problém s jej financovaním zo štrukturálnych fondov. Riešením by bolo vytvoriť špecializované laboratória (core facilities) naprieč viacerými ústavmi pod gesciou SAV a tým získať väčšiu šancu na podporu z ministerstiev resp. vlády. Otvára príležitosť financovať ju z fondu obnovy, vyžaduje to proaktívny prístup.

Na Biomedicínskom centre SAV majú skúsenosti z viacerých projektov (Alliance4Life, CEITEC), majú potrebné a využiteľné know-how. Ďalej by chcel prispieť k zlepšeniu situácie vo verejnom obstarávaní pre vedu a výskum. Je to dlhodobý problém, ktorý nie je dostatočne a systematicky riešený. Chýba jasná metodika, ústavy sú ponechané na vlastné riešenia. ÚVO momentálne nevidí priestor na „zmiernenie“ podmienok verejného obstarávania pre vedu a výskum. Riešením je užšia súčinnosť s ÚVO pri implementácii podmienok verejného obstarávania. Ďalším cieľom je podporovať koherentnosť a spoluprácu vnútri SAV, najmä vyššiu mieru spolupráce medzi oddeleniami, vrátane hľadania spoločných projektov a aktivít naprieč oddeleniami (napr. spoločná online konferencia naprieč oddeleniami na hľadanie prienikov). SAV by mala využiť svoj veľký potenciál v interdisciplinárnom prístupe k riešeniu súčasných a budúcich celospoločenských problémov v post-pandemickom období. Je zástancom vytvorenia celoakademickej rady riaditeľov, napr. stále online fórum rady riaditeľov. Dobré meno a postavenie SAV, jej preukázateľne dôležitú úlohu pri zvládaní pandémie, je potrebné využiť v post-pandemickej ére a tiež pri rokovaní o zdrojoch vo Fonde obnovy. Ďalej chce aktívne prispieť k transformácii SAV na progresívnu organizáciu. V zmysle Vízie SAV 2030 optimalizovať systém fungovania a financovania výskumných organizácií SAV. Z toho vyplýva podpora výkonového financovania, mzdová reforma, systematizácia pracovných miest, podpora najlepších vedeckých tímov, podpora mladých vedeckých pracovníkov (napr. viac VEGA grantov v prospech mladých zodpovedných riešiteľov). Chce aktívne pôsobiť v rámci II. oddelenia vied, hľadať spôsoby k zlepšeniu spolupráce v II. oddelení. Riadiť sa bude mottom: *Tajomstvo zmeny nespočíva v boji s tým čo bolo, ale v budovaní toho čo bude* (Sokrates)

V diskusii odzneli tieto otázky a odpovede:

B. Lášticová: Ako si viete predstaviť inštitucionálne stimuly pre spoluprácu medzi oddeleniami resp. interdisciplinárne projekty? *J. Kopáček:* Zaujalo ma, že keď prišla pandémia COVID a výzva APVV, tak sa prihlásilo veľa ústavov napriek celým spektrom odborov. Pokúšali sme sa ako virológovia spojiť s matematikmi, sociológmi a žiadať o grant. To mi ukázalo, aké dôležité je sadnúť si spolu, začať sa rozprávať a nachádzať problémy, ktoré by sme vedeli spolu riešiť. Takýmto spôsobom, s hotovým projektom alebo víziou sa dá lepšie žiadať o podporu.

J. Gálik: Existuje predstava ako geograficky vzdialenejšie pracoviská integrovať v rámci core facilities? Myslíš si, že by bolo užitočné zriadiť na Úrade SAV jednotku, ktorá by zastrešovala verejné obstarávanie väčších projektov, aby to nemuseli riešiť jednotlivé ústavy? Aký je tvoj názor na ustanovenie pravidelných videokonferenčných zasadnutí rád riaditeľov? *J. Kopáček:* Online fórum riaditeľov, kde by sa diskutovalo o príjemných aj nepríjemných otázkach by veľa prinieslo. Ale aj prezenčné stretnutie raz za štvrt' roka, kde by si riaditelia prebrali online predrokované otázky. Core facilities nemusia byť lokálne, miestne, napríklad v oblasti proteomiky máme prepojenie cez rýchle siete, dáta sa dajú zdieľať a analyzovať. Čo sa týka verejného obstarávania, bolo by to žiaduce; úrad má odborníkov, ktorí sa tým zaoberajú, t.j. z úrovne SAV by sa to dalo riešiť. Model z BMC by bolo možné použiť, ale netvrdím, že model BMC je jediné riešenie.

V. Sládek: Viackrát ste spomínali využitie Fondu obnovy, avšak v materiáli podpora vedy nie je. Z ktorej položky by bolo podľa vás možné získavať finančné prostriedky na rozvoj vedy? *J. Kopáček:* Musíme prísť s niečím konkrétnym a žiadať na to podporu. Prístup: dajte nám peniaze, my vám za to niečo spravíme, nie je dobrá stratégia. Verím že v post-pandemickej ére nás budú politici viac počúvať.

D. Michniak: Ako vidíte otázku zlučovania v rámci v. v. i., dobrovoľnosť či nariadenie zhora? *J. Kopáček:* Direktívne riadenie k ničomu nevedlo. Všetky centrá v SAV doposiaľ vznikli na báze dobrovoľnosti. Nasilu to nie je z dlhodobého pohľadu udržateľné, tak to bolo s centrami, ktoré tu boli pred x rokmi, pri prvej príležitosti sa rozpadli. Som zástancom dobrovoľného zlučovania.

L. Hluchý: Aká je situácia v rámci BMC s produkciou PCR testov a vakcíny proti COVID-u? Používate pri vývoji vakcín umelú inteligenciu? *J. Kopáček:* BMC sa nechváli testami PCR. My sme len pomáhali s ich vývojom,

spolupracovali, to nie sú naše testy. Čo sa týka vývoja vakcín, opäť BMC iba spolupracuje. Vyvíjať vakcínu nie je ľahké. Za vakcínami sú obrovské konzorciá, multimiliardové firmy. Ale v druhej vlne budú aj iné vakcíny zaujímavé, napr. z hľadiska špecifickosti, tam je možno naša príležitosť.

Š. *Faix*: Ako sa zaslúžiš o vyriešenie rozdielnych názorov v rámci II. oddelenia? J. *Kopáček*: Budem sa snažiť o hľadanie kompromisu.

Z. Kusá poďakovala J. Kopáčkovi za prezentáciu a diskusiu a privítala J. Koppela, kandidáta za II. OV.

Juraj Koppel prezentoval svoje predstavy o pôsobení v P SAV. Jeho cieľom je pokračovať ďalej v činnosti podpredsedu pre ekonomiku a legislatívu. Má skúsenosti z pôsobenia v tejto funkcii, bol aj zástupcom vedeckého sekretára a zástupcom podpredsedu pre II. oddelenie a pred pôsobením v P SAV bol niekoľko funkčných období riaditeľom organizácie SAV. Hlavným motívom výkonu funkcie podpredsedu SAV pre ekonomiku a legislatívu je podľa neho hľadanie konsenzuálnych riešení, vrátane nevyhnutných kompromisov. V oblasti ekonomiky sú požiadavky organizácií často výrazne vyššie ako disponibilné zdroje. V oblasti legislatívy sú priority SAV a jej organizácií nie vždy identické s prioritami decíznej sféry. Smerom do externého prostredia je potrebné dôsledne presadzovať strategické priority SAV ako celku. Podpredseda SAV pre ekonomiku a legislatívu preto musí byť zodpovedný, mať zmysel pre spoluprácu, kompetenciu, tvorivosť, empatiu, etiku, nestrannosť, trpezlivosť, rešpektovanie druhých, dôkladnosť a dôveryhodnosť. V rámci ekonomiky je dlhodobým zámerom zabezpečenie adekvátneho a predvídateľného viacdrojového financovania SAV a jej organizácií. Základom je inštitucionálne financovanie z kapitoly SAV, kde je základné financovanie, variabilná zložka podľa výkonov organizácie a súťažné financovanie (granty VEGA a ďalšie). Na úrovni SR je pre predvídateľné financovanie dôležitý fungujúci systém prerozdeľovania národných grantov (APVV, štrukturálne fondy, fond obnovy). SAV vykonáva veľa služieb pre decíznu sféru a spoločnosť a je potrebné, aby aj tieto činnosti boli dostatočne financované. Dlhodobý je problém určitého vnútorného dlhu čo sa týka nehnuteľností. Je nevyhnutné zabezpečiť adekvátne financovanie údržby a rekonštrukcie nehnuteľností, modernizácie nehnuteľností tak, aby zodpovedali dnešným požiadavkám, máme deficit v novostavbách.

V oblasti legislatívy musia tiež byť zabezpečené podmienky pre efektívne fungovanie organizácií SAV a SAV ako celku tak, aby bola zabezpečená podpora rozvoja základného a aplikovaného výskumu. Dnes je aktuálna otázka organizácií SAV ako v. v. i. Čaká nás komplexný proces transformácie, kde môžeme využiť poznatky z rokov 2017 a 2018. V tejto súvislosti je nevyhnutné posilniť kapacity Úradu SAV. Treba oceniť pozitívny postoj Ministerstva školstva k procesu transformácie. Konkrétne ciele v prípade zvolenia do P SAV sú - efektívna koordinácia činnosti SAV a jej organizácií, zabezpečenie inštitucionálneho financovania, financovania VEGA, výkonového financovania, externého financovania a nevyhnutnej modernizácie infraštruktúry SAV. Na podporu týchto cieľov musí dôjsť k určitej inovácii vnútorných procesov P SAV a Úradu SAV. Kandidát navrhuje vytvoriť útvar podpredsedu, kde by boli zástupcovia podpredsedov z oddelení vied a k tomu adekvátne personálne zabezpečenie na úrovni Úradu SAV. Takisto je dôležitá vnútorná komunikácia.

V diskusii odzneli tieto otázky a odpovede:

Z. *Kusá*: Opakovane zaznievajú žiadosti o rozšírenie servisných služieb Úradu SAV organizáciám. Odkiaľ získať zdroje? Nebolo by to na úkor organizácií? J. *Koppel*: Je to otázka na získanie dodatočných zdrojov alebo optimalizáciu zdrojov v rámci Úradu SAV. Určite nie na úkor organizácií.

L. *Hluchý*: Považujem Vašu prácu za profesionálnu. Máte prehľad o mimorozpočtových zdrojoch. Ak budeme od 1. januára 2022 v. v. i., ako vidíte nárast mimorozpočtových zdrojov do 5 rokov? J. *Koppel*: To je skôr predikcia. V ČR je to rozdelené cca na tretiny. Tretinu predstavuje príspevok štátu, tretinu príjem

z projektov a tretinu majú zo spolupráce s priemyslom resp. objednávok. V ideálnom prípade by mohla byť prognóza asi takáto.

K. Flachbart: Prácu podpredsedu si vykonával profesionálne a na vysokej úrovni. Vedel by si si ale predstaviť v P SAV inú agendu v prípade, že by v novom predsedníctve bol touto funkciou poverený niekto iný? *J. Koppel:* Mám skúsenosti z oddelenia, mám skúsenosti z odboru medzinárodných stykov, okrem ekonomiky samotnej sa dosť angažujem v legislatíve.

J. Gálik: Myslíš si že spojenie economickej agendy a legislatívy je optimálne? Nebolo by lepšie ich rozdelenie? Navrhol si útvary podpredsedu pre ekonomické otázky, ale aj ďalšie aktivity napr. verejné obstarávanie, OEK, atď. by si možno vyžadovali centralizovaný orgán. *J. Koppel:* Ekonomika a legislatíva sú náročná agenda, určite by bolo dobré, keby sa tomu venovali viacerí. Na druhej strane často ide o vnútorne prepojené problematiky. Závisí to od toho, aké skúsenosti budú mať novozvolení členovia P SAV. Navrhovaný útvary podpredsedu by pokrýval obidve oblasti. Doteraz bola v ekonomike najužšia spolupráca s podpredsedami pre oddelenia, ktorí majú vlastnú náročnú agendu. Bolo by dobré, aby sa vytvoril na úrovni P SAV útvary podpredsedu, ale aj podporné administratívne kapacity, ktoré by mali tvoriť právnici aj ekonómovia.

I. Lacík: Napriek určitému progresu vidím dosť veľký faktor zotrvačnosti. Čo zásadné by sa malo zmeniť v SAV ako primárnej vedeckej inštitúcii v najbližších 4 rokoch pre progresívnejší vývoj? *J. Koppel:* Pre ukotvenie SAV v spoločnosti by v ideálnom prípade mala byť cieľom situácia podobná ako je to v ČR, t. j. financovanie nielen zo štátu. Neustále opakujeme aj pri rokovaníach s decíznou sférou, že transformácia na v. v. i. neznamená znížiť objem financovania zo štátu, ale musí sa otvoriť cesta pre ďalšie financovanie. Za posledné roky veľa krát neriešime strategické veci ale operatívu, hasíme to, čo je najhoršie. Dostatočné zdroje finančné, personálne, materiálne sú predpokladom na to, aby sa SAV mohla rozvíjať ako moderná inštitúcia. Ešte poznámka k zotrvačnosti. Ekonomika je v podstate rutina, ale to je určitá podmienka na to, aby akadémia fungovala.

S. Pastoreková: Čaká nás transformácia a musíme byť na ňu dobre pripravení. Kedy sa začne príprava na zmenu vo forme hospodárenia resp. zmenu v účtovnej osnove? Uvažuje sa o zmene alebo príprave legislatívy na ustanovenie možnosti zakladať spin-offy na získavanie extra prostriedkov? *J. Koppel:* Čo sa týka spin-offov a start-upov, aj doterajšia legislatíva umožňuje zakladať právnické osoby. V tomto nevidím prvoplánovo nejaké zásadné prekážky. Čo sa týka ekonomiky a účtovania, ministerstvo financií potrebuje vidieť, aké budú v rámci vnútorného a medzirezortného pripomienkovania zmeny v zákone o v. v. i., a od toho sa to bude odvíjať. Uvidíme ako skončí legislatívny proces. *S. Pastoreková:* Vieme, že zákon nám to umožňuje, ale ocenili by sme metodické usmernenie k spin-offom a start-upom.

Š. Faix: Existuje možnosť zmeniť tabuľku prerozdelenia financií medzi inštitúciami ináč ako je to v súčasnosti? *J. Koppel:* Zmena tabuľky je dlhodobý proces. Pokiaľ sa nezmení princíp zásad rozdelenia rozpočtu a objem financií ktoré sa rozdeľujú, nevidím priestor na zásadné zmeny.

D. Magdolen: Čo zlé robíme v komunikácii s ústrednými orgánmi štátnej správy, že sa nám dlhodobo nedarí zlepšiť financovanie slovenskej vedy? *J. Koppel:* pre vypršanie časového limitu nestihol odpovedať.

Z. Kusá poďakovala J. Koppelovi za prezentáciu a diskusiu a privítala Ľ. Lacinovú.

Ľubica Lacinová by v prípade znovuzvolenia chcela vo svojom druhom funkčnom období pokračovať v práci členky P SAV pre vzdelávanie a doktorandské štúdium, aktívne pracovať v útvare podpredsedu pre II. oddelenie vied a podieľať sa na práci edičnej rady. V útvare podpredsedu pre II. OV by sa chcela podieľať na organizácii transformácie inštitúcií na v. v. i. Každoročne sa dolaďujú podmienky výkonového financovania, do ktorého by chcela presadiť aj kvalitu doktorandského štúdia, nielen kvantitu ako je to doteraz. Plánuje sa venovať každodennej prevádzke ústavov, na čo sa veľmi osvedčili návštevy ústavov,

počas ktorých dokážu zistiť, kde sú problémy a ako by ich mohli riešiť. Verí, že epidemická situácia sa zlepší a budú ich môcť obnoviť. V rámci práce v edičnej rade by chcela presadiť zavedenie a prevádzkovanie spoločného elektronického redakčného systému a spoločného antiplagiátorského systému pre všetky časopisy, ktoré oň budú mať záujem, pretože by to bolo aj ekonomicky výhodné.

Väčšinu času by chcela venovať vzdelávaniu a doktorandskému štúdiu. Tu musíme spolupracovať s univerzitami - dohody máme s 28 fakultami 11 univerzít. Doktorandské štúdium závisí predovšetkým od zákona o vysokých školách, jeho pripravovanej novelizácie, a od štandardov Akreditačnej agentúry. Aktívne vyjednáva s Ministerstvom školstva a s Akreditačnou agentúrou o zachovaní a posilnení postavenia SAV ako externej vzdelávacej inštitúcie. Vnútri SAV je doktorandské štúdium aj ekonomickou otázkou - hoci v rozpočte SAV predstavujú štipendia iba niečo nad 5 % , v skutočnosti ide o takmer štvrtinu všetkých nemzdových prostriedkov. Nie je šanca navýšiť kvóty pre doktorandské štúdium, ale v záujme lepšej korelácie medzi potenciálom školiteľov a počtom doktorandov by bolo potrebné kvóty lepšie prerozdeliť. Cieľom SAV musí byť vychovať tých najlepších absolventov doktorandského štúdia, ľudí, ktorí vedia samostatne myslieť, plánovať svoj výskum, pracovať v tíme, dobre komunikovať, odolávajú stresu a neúspechu a dokáže vytvoriť zaujímavú záverečnú prácu. Na stimulovanie výchovy takýchto absolventov bolo zavedených niekoľko programov, predovšetkým vnútorné zásady kvality doktorandského štúdia, vzdelávacie programy, doktogranty, súťaž doktorandov o najlepšiu prácu. Ľ. Lacinová zaviedla priamu komunikáciu s doktorandmi, na podporu prijímania doktorandov z tretích krajín bol pri Úrade SAV zriadený kontaktný bod Euraxess. Na to, aby sme vzdelali doktorandov v širších oblastiach, ktoré sa netýkajú bezprostredne ich odbornosti chce kandidátka založiť na SAV doktorandskú školu. Vytvárala by ju sieť vysoko odborných profesionálnych lektorov, ktorí by poskytovali vzdelávanie v oblasti komunikačných a prezentačných zručností, etiky a integrity vedeckej práce, orientácie v literatúre (identifikácia predátorov), písaní grantov, písaní akademických publikácií, prenose výsledkov do praxe (ide o projekt, ktorý rozbiehajú v spolupráci s STU, UK a Viedenskou univerzitou).

Prioritné problémy rokov 2021 a 2022 sú transformácia, ktorú treba zabezpečiť tak aby nezaťažila vedeckých pracovníkov a minimálne zaťažila manažmenty. Musíme veľmi pozorne sledovať následky pandémie Covid-19, pretože z objektívnych dôvodov niektorí doktorandi resp. absolventi Schwarzovho fondu nebudú môcť splniť také kvalitatívne kritériá, aké bežne vyžadujeme. Preto musíme pozorne a spravodlivo posúdiť každý prípad individuálne.

V diskusii odznali tieto otázky a odpovede:

L. Hluchý: S doktorandami sa podriaďujeme kritériám kvality na fakultách. *Ľ. Lacinová:* Už pri zavádzaní kritérií sme sa dohodli, že pokiaľ školy majú tvrdšie kritériá, tak ich SAV akceptuje. Kritériá kvality doktorandov si určili jednotlivé oddelenia a pre niektoré odbory sú naše kvalitatívne kritériá vyššie ako tie požadované vysokou školou. Doktorand, ktorý spĺňa kritériá požadované vysokou školou, je oprávnený získať titul, ale ak podľa platného systému kvality doktorandského štúdia nesplní naše vnútorné kritériá, ústavu sa v nasledujúcom roku jednorazovo zníži kvóta na prijímanie študentov.

B. Láštiová: Máte pocit, že robíme dostatočne propagáciu vnímania SAV ako miesta, kde sa dá robiť kvalitné doktorandské štúdium? Ako to postaviť tak, aby doktorandi boli motivovaní absolvovať širšie vzdelávanie, aj keď za to nemajú uznané kredity? *Ľ. Lacinová:* Snažíme sa propagovať doktorandské štúdium, ponúkali sme ústavom možnosti, aby sme sa spoločne predstavili napr. na veľtrhu Profesia. Prezentácie na profesionálne organizovaných veľtrhoch ale stoja nejaké peniaze, na ktorých by sa ústavy museli podieľať, takže to nebolo úspešné. Začínáme propagovať doktorandské štúdium cez webovú stránku SAV, ale mali by sme ešte aktívnejšie vstupovať medzi študentov. V súčasnej situácii nemôžeme robiť dni otvorených dverí. V období marca apríla keď budú vypísané nové témy by sme s naším mediálnym útvarom mohli pripraviť deň otvorených dverí online. Čo sa týka kreditov za účasť vo vzdelávacích programoch, je

potrebné vyjednávať priamo s garantami študijných programov. Je to aj odporúčanie prorektorov pre doktorandské vzdelávanie, s ktorými o tom rokovala. Je veľmi dôležité, aby študenti chápali pojem etika a integrita výskumu. Do programu Doktografantov sme vo výzve ako podmienku účasti dali absolvovanie tohto štúdia. Kvôli epidémii COVIDu sme od nej museli ustúpiť. Máme pripravených lektorov a program, ale aby nebol formálny, je interaktívny v malých skupinách. V súčasnosti sme dokončili prípravu nového tréningového modulu online. Už v marci by sa mali otvoriť prvé online tréningy.

Š. Faix: Ako môžeme zo strany SAV ovplyvniť kvalitu prijímacích pohovorov? *Ľ. Lacinová:* Nemôžeme ovplyvniť kvalitu prijímacích pohovorov zo strany univerzít, ale môžeme ovplyvniť kvalitu doktorandov ktorých prijímame, pretože vo všetkých rámcových dohodách, ktoré podpisujú ústavy s partnerskými fakultami je ustanovenie, že škola nemôže prijať doktoranda pre externú vzdelávaciu inštitúciu bez jej súhlasu. Takže kvalitu doktorandov, ktorých prijímame, máme plne v rukách.

J. Gálik: Spomenula si, že nemôžeme rozširovať podporu doktorandského štúdia na SAV z finančných dôvodov, ale je možné zlepšiť prerozdelenie kvót. Sú už známe kritériá a postupy tohto procesu? Je kontaktný bod Euraxess prístupný priamo ústavom a vyplývajú z toho nejaké výhody pri inzerovaní pre zahraničných doktorandov? *Ľ. Lacinová:* Kritéria pre kvóty sú zatiaľ predmetom analýz a hľadania nového modelu, pretože ten aktuálne platný je príliš hrubý. Najmä v skupine inštitúcií do 25 vedeckých pracovníkov sú inštitúcie ktoré majú napr. 8 potenciálnych školiteľov a také ktoré majú 24 potenciálnych školiteľov a to je veľmi výrazný rozdiel. Kritériá budú určite širšie diskutované. Čo sa týka kontaktného bodu Euraxess, hlavným partnerom je SAIA a SAV je prvý kontaktný bod. V Euraxess je možné bezplatne inzerovať doktorandské miesta. Dá sa obrátiť na Dominiku Olšovskú, ktorá priamo komunikuje s jednotlivými ústavmi a vie riešiť problémy s prijímaním doktorandov a postdoktorandov z tretích krajín.

I. Broska: Aké kritériá by boli najvhodnejšie na posudzovanie kvality doktoranda? *Ľ. Lacinová:* Kritériá sú závislé od odboru. Nemôžu byť paušálne. Pre väčšinu inštitúcií v I. a II. oddelení sú to práce v kvalitných vedeckých časopisoch, kde má dokázateľne ten doktorand zásadný príspevok (prvý alebo korešpondujúci autor). V I. oddelení sú určité odbory, kde je tradíciou uvádzať autorov v abecednom poradí. Tam musíme iným spôsobom skontrolovať vklad doktoranda do vedeckej práce. Je v záujme školiteľa, aby v prípade, ak doktorand nie je prvý alebo korešpondujúci autor, niekde v poďakovaní uviedol príspevok doktoranda k práci. V informatických odboroch najzásadnejším výstupom je účasť na niektorých typoch medzinárodných konferencií. To sú veci, ktoré sú uvedené vo vnútornej kvalite jednotlivých ústavov.

Z. Kusá: V písomnej prezentácii si naznačila potrebné zmeny v návrhu novely zákona o v. v. i. a zákona o SAV. Čo si mala na mysli? *Ľ. Lacinová:* Predovšetkým zmeny v zákone o vysokých školách, kde by sme chceli posilniť pozíciu SAV ako externej vzdelávacej inštitúcie. Chceli by sme dosiahnuť, aby pri plnení akreditačných štandardov pre doktorandské študijné odbory bola do tohto procesu zahrnutá aj SAV.

Z. Kusá poďakovala Ľ. Lacinovej za prezentáciu a diskusiu a privítala K. Marholda.

Karol Marhold predstavil svoj náčrt predstáv o ďalšom pôsobení v P SAV, kde kandiduje na funkciu podpredsedu SAV pre II. oddelenie vied, s ktorou má už viacročné skúsenosti. Jej úloha spočíva najmä v koordinácii, zosúladovaní a hľadaní kompromisov, v komunikácii a spolupráci s riaditeľmi organizácií II. oddelenia vied a Radou riaditeľov II. oddelenia, so Snemom SAV, predsedami vedeckých rád a s akademickými obcami. Dôležité sú pravidelné návštevy ústavov a centier SAV a diskusie s akademickými obcami. Úloha podpredsedov je zásadná v procese, ktorý nás čaká ak bude schválený zákon o v. v. i. Vo svojom pôsobení sa bude snažiť o všestrannú podporu a vyváženosť základného aj aplikovaného výskumu v SAV. Základný výskum by mal sledovať najnovšie trendy príslušných vedných odborov a realizovať by sa mal v čo najširšej medzinárodnej spolupráci. V prípade humanitných, spoločenských a niektorých prírodných vied by mal odrážať aj regionálne záujmy a potreby. Bude sa snažiť o vyvážený prístup ku

všetkým vedným odborom zastúpeným na II. OV ale aj v ďalších OV. Mali by existovať rovnaké šance pre lekárske, chemické, biologické, ekologické, poľnohospodárske, lesnícke odbory, alebo odbory riešiace otázky biodiverzity. Vedné odbory možno podľa neho preferovať iba na základe ich vedeckého výkonu, kvality ich vedeckých výstupov. Podarilo sa zaviesť pomerne vyvážený systém výkonového hodnotenia, ktorý nie je založený len na scientometrii, ale zohľadňuje aj kvalitu článkov, aj to či článok vznikol na danom pracovisku. Považuje za dôležité vyhodnocovať aj najlepšie tímy a zabezpečiť ich podporu.

Budeme naďalej riešiť problém slabej internacionalizácie našich pracovísk. Programy SASPRO 2 a pripravovaný Impulz by v tomto mohli pomôcť. Pritiahnutiu kvalitných pracovníkov by mohlo pomôcť aj organizovanie doktorandského štúdia v spolupráci s kvalitnými zahraničnými univerzitami. Prvou lastovičkou by v tomto mohlo byť doktorandské štúdium v spolupráci s Karlovou univerzitou v Prahe. V oblasti medzinárodnej spolupráce vidí dlhodobú potrebu podpory pracovísk v zapájaní sa do projektov Horizont 2020 a Horizont Europa. Príležitosť vidí v zapájaní sa do Partnerstiev, ktoré sú nástrojom Horizontu Europa a v podpore účasti v európskych infraštruktúrnych projektoch. Venovať sa chce naďalej aj možnostiam publikovania v open access časopisoch. Veľké vydavateľstvá v horizonte niekoľkých rokov predpokladajú prechod výlučne na open access. Problém úhrady poplatkov bude nutné riešiť - v tejto súvislosti už rokujú s Ministerstvom školstva a CVTI, aby sme od r. 2022 mohli v niektorých vydavateľstvách prejsť z predplatného „read“ na „read and publish“, čo by znamenalo že by pracovníci mohli publikovať open access zadarmo.

V oblasti popularizácie potrebujeme vytvoriť aj stratégiu postupu v prípadoch, keď niektorí kolegovia prezentujú v problematických médiách „alternatívne fakty“, ktoré sú v rozpore s exaktnými poznatkami súčasnej vedy.

V diskusii odzneli tieto otázky a odpovede:

Š. Faix: Momentálne je II. oddelenie rozdelené v názoroch na mzdovú reformu. Čo by si urobil preto, aby II. oddelenie bolo jednotnejšie? *K. Marhold:* Je to o hľadaní kompromisov. Keď sme rokovali o 30 % v mzdovej reforme, nakoniec sme sa dohodli na kompromise, za ktorý hlasovala väčšia časť riaditeľov. Budeme sa musieť zaoberať tým ako riešiť tých 30 percent, pretože je to založené na limitoch počtu pracovníkov. Doteraz sme tvrdili že sú to orientačné čísla, a zrazu je z nich kruciálny mechanizmus. Dohoda by mala zohľadniť reálne potreby, čo nebude jednoduché.

D. Magdolen: Stáli ste pri zrode a vyhodnocovaní viacerých štipendijných programov. V čom sa výsledky štipendistov odlišujú od výsledkov dosiahnutých radovými pracovníkmi SAV? *K. Marhold:* V rámci II. OV boli predstavy pri zavádzaní SASPRO prehnané. Výsledok je, že sme získali kvalitných postdokov s nadpriemerným výkonom, niekoľkí dokonca vysoko prevýšili priemer. Dôležité je pritiahnúť ľudí so skúsenosťami zo zahraničia a osobitne dôležité je pritiahnúť ich do manažmentu.

L. Hluchý: V zahraničí platí, že vedci musia peniaze investované štátom do Horizontu získať naspäť. U nás sa to nedarí. Ako chcete zlepšiť postavenie SAV v medzinárodnom meradle? *K. Marhold:* Mám skúsenosti z 5., 6. a 7. rámcového programu, aj z Horizontu 2020. Našou nevýhodou je to, že v zahraničí majú profesionálne organizácie, ktoré píšu projekty. Posudzoval som veľa európskych projektov. V prvom rade sú projekty posudzované na základe toho, ako profesionálne sú napísané, či ovládajú „bruselský jazyk“. Je dlhodobé úsilie zriadiť na Úrade SAV oddelenie s profesionálmi, ktorí by pomohli pri písaní projektov. Žiaľ, toto sa zatiaľ úplne nepodarilo.

J. Gálik: Existuje trend, aby výkonové financovanie malo postupne vyšší podiel. Súhlasíš s tým, že podmienky výkonového financovania treba upraviť tak, aby váha akreditácie postupne klesala? *K. Marhold:* Druhá komora s týmto návrhom prišla, bohužiaľ sme nezískali podporu ďalších komôr snemu. Súhlasím, že by bol vhodný mechanizmus znižovania dopadu akreditácie v prípade ústavov ktoré od akreditácie prešli

veľký kus cesty. Je potrebné sa o to snažiť. Súhlasím s tým, že by sme postupne mali zvyšovať podiel výkonnej zložky na financovaní ústavov.

I. Lacík: Prečo nie sme schopní implementovať rozumné veci ako napríklad v českom prostredí, s ktoré dobre poznáš? Stále počuť dôvody, prečo sa to nedá. *K. Marhold:* Mojmým snom je v rámci Plánu obnovy mať slovenský CEITEK v Bratislave. Organizáciu, kde by sme z Bratislavského kraja vzali to najlepšie zo všetkých vedných odborov a to prezentovali. V CEITEC je ale zhruba polovica ľudí zo zahraničia. Takže tá internacionalizácia je prvá vec. Asi by sme mali výraznejšie tlačiť na APVV aby platová zložka hrala významnejšiu úlohu, pretože to, čo umožňuje internacionalizáciu v ČR, je finančná stimulácia.

I. Broska: Zaujal ma koncept „read and publish“. Je možné nájsť zdroje na jeho financovanie? *K. Marhold:* Je to možné, a asi si to budeme môcť dovoliť. Predplatné narastie zhruba o tretinu. Urobili sme štatistiku koľko článkov, ktoré by mohli byť v open access sa publikuje ročne, pretože ten poplatok sa bude odvíjať od počtu článkov.

Z. Kusá poďakovala K. Marholdovi za prezentáciu a diskusiu a privítala Miroslava T. Morovicsa.

Miroslav T. Morovics priblížil svoju predstavu o ďalšom pôsobení v P SAV, s ktorým má už viacročnú skúsenosť. Uviedol niektoré negatíva súčasnej situácie, položil si otázky o možnostiach ich riešenia a načrtnol pozitíva budúcich výziev. Chce sa podieľať na pozitívnych iniciatívach terajšieho P SAV, ktoré ešte trvajú, a to: transformácia SAV; nový prístup k prerozdeleniu rozpočtu SAV a tzv. mzdová reforma; prerozdelenie centrálnych prostriedkov na bežnú prevádzku, v tom prostriedkov na podporu excelentnej výskumnej činnosti a na investície a prostriedkov na údržbu objektov; výkonné hodnotenie a financovanie, oceňovanie špičkových publikačných výstupov; akreditačné hodnotenie vedeckých organizácií SAV. Ako ďalšie námety a ciele pre budúce P SAV uviedol iniciatívy v oblasti vednej politiky a zefektívnenia štátnej podpory výskumu; zvýšenie medzinárodnej projektovej angažovanosti organizácií 3. OV ako strategický cieľ; doktorandské štúdium, pracovné a sociálne podmienky mladých vedeckých pracovníkov (vrátane riešenia bytovej otázky a starostlivosti o maloleté deti); Otvorená akadémia, centrálna podpora edičných aktivít; podpora ÚK SAV, vypracovanie prístupu SAV k databáze CREPČ a starostlivosť o nehnuteľnosti. Od budúceho P SAV očakáva zvýšenie poradenského servisu a podpory, ochotu riešiť problémy v dialógu s jednotlivými orgánmi SAV a navonok efektívne hájiť záujmy SAV na domácej i medzinárodnej úrovni. Sám ponúka mnohoročnú skúsenosť člena P SAV, znalosť pomerov nielen v 3. OV ale naprieč akadémiou, kde očakáva nevyhnutný dialóg medzi OV, pripravenosť venovať sa úlohám s plným nasadením a vo vzájomnej komunikácii, zastávať záujmy pracovníkov na rôznych úrovniach, hľadanie prijateľných kompromisov i sebareflexiu. Zároveň sa poďakoval za minulé i aktuálnu podporu svojho úsilia a prípadného budúceho pôsobenia v P SAV (pozn.: v prezentácii sa chvíľami strácal zvuk).

V diskusii odzneli tieto otázky a odpovede:

F. Gömöry: v prieskumoch verejnej mienky sa SAV dlhodobo umiestňuje ako najdôveryhodnejšia inštitúcia. Mali by sme sa aj naďalej snažiť byť prví? Čo by malo pre to urobiť P SAV a čo konkrétne by urobil M. Morovics osobne? *M. Morovics:* médiá si síce oprávnenne všímajú najmä výsledky 1. OV a 2. OV, menej si všímajú výsledky 3. OV, hoci viaceré ústavy, napr. Ústav etnológie, Ústav sociálnej komunikácie, Sociologický, Archeologický, Historický ústav, tiež Ústav hudobnej vedy a ďalšie majú pozoruhodné výstupy. P SAV by malo ústavy 3. OV motivovať k modernému nastaveniu výskumov, podporovať výsledky, ktoré rezonujú v medzinárodnom kontexte.

L. Hluchý: Na základe čoho vznikol dojem, že SAV je najdôveryhodnejšia inštitúcia? *M. Morovics:* odpovedal, že spoločnosť vníma výsledky vedcov ako dôveryhodné. SAV by si to u občanov nemala pokaziť. Nesúhlasí s tým, že niektorí pracovníci SAV sa na verejnosti nepodložene vyjadrujú k SAV.

J. Sládek: Systém Open Acces je vlastne podpora vydavateľstiev. Nie je M. Morovicovi ľúto tých peňazí?
M. Morovics: Vie, že nemáme dobré možnosti. *K. Nemoga:* M. Morovics nenesie zodpovednosť za túto situáciu, pripomína, že prof. Marhold navrhol vyjednávať s vydavateľskými domami. *J. Sládek:* v zahraničí majú v grantových schémach na Open Acces vyčlenené adekvátne finančné prostriedky, čo v APVV nie je. Ako by chcel Dr. Morovics túto situáciu zmeniť? *M. Morovics:* treba hľadať v zahraničí také vydavateľské domy, ktorým nebude musieť SAV za publikovanie platiť. Trendu otvoreného publikovania sa nedá zabrániť, ale je proti komercializácii a zneužívaniu tohto princípu.

Z. Kusá: Aké vidí M. Morovics prekážky v podpore interdisciplinárnosti? *M. Morovics:* Ani EÚ žiaľ nepodporuje dostatočne spoločenské a humanitné vedy. P SAV by mohlo viac ovplyvňovať pozitívne vnímanie spoločenských vied verejnosťou a zároveň by malo viac motivovať ústavy 3. OV otvorenejším prístupom k výzvam. M. Morovics na záver deklaroval, že chce prispieť k aktívnej komunikácii na všetkých úrovniach, k vzájomnej spolupráci, k empatickému dialógu. Je zástancom systému „otvorených dverí“ a mieni sa oprieť o radu riaditeľov 3. OV.

Z. Kusá poďakovala M. Morovicovi za prezentáciu a privítala kandidáta za 3. OV M. Muránskeho.

M. Muránsky sa ospravedlnil za problémy so zdieľaním prezentácie (vyriešili sa). V prezentácii zdôraznil tieto tézy: *Transformácia SAV* a Programové vyhlásenie vlády (pripomenul svoju iniciáciu mimoriadneho snemu k transformácii), súpis aktuálneho majetku SAV a konkrétneho majetku vedeckých organizácií SAV. *Financovanie vedy:* v tom aktualizácia Zákona o financovaní vedy, podpora vedy štátom, domáce grantové agentúry s otáznikom, či majú byť interdisciplinárne ako v ČR; *Metodika hodnotenia (humanitných vied)*, One Size Does Not fit All (anglosaský globalizmus), scientometrismus, rozličný pomer súťažného a rozpočtového financovania. *Posilnenie formátu Ph.D. a mladej vedy:* zintenzívniť spoluprácu s medzinárodnými štipendijnými agentúrami, zahraničná výskumná stáž ako podmienka pokračovania vo vedeckej kariére, hovoriť o budúcnosti vedy - veda ako životný projekt pre nastupujúce generácie – kampus, byty, knižnica. M. Muránsky komentoval uvedené tézy. Ku kandidatúre do P SAV ho inšpirovalo programové vyhlásenie vlády o dokončení transformácie SAV na v. v. i. Očakáva, že štát bude viac podporovať vedu, že využije aj prostriedky z plánu obnovy EU. Je za obnovu technologickej infraštruktúry, domáce grantové schémy, podporu vybudovanie kampusu SAV. Zmienil svoju iniciačnú úlohu pri súpise majetku na Klemensovej ul., ktorý je teraz verejne prístupný.

V diskusii odznegli tieto otázky a odpovede:

F. Gömöry: V prieskumoch verejnej mienky sa SAV dlhodobo umiestňuje ako naj dôveryhodnejšia inštitúcia, pričom správnejšie by bolo pýtať sa, v ktorej inštitúcii pracujú najlepší vedci. Mali by sme sa aj naďalej snažiť byť prví, čo by malo pre to urobiť P SAV a on osobne? *M. Muránsky:* spochybnil rebríček popularity s tým, že my sami by sme mali vedieť, v čom sme dobrí a adresovať štátu, že máme túto konkrétnu agendu, hoci v súčasnosti panuje nedôvera voči elitám. Perspektívu vidí v interdisciplinarite. V praktickom živote SAV sú rezervy vo využívaní toho, čo máme k dispozícii. Vie si predstaviť kampus s veľkou knižnicou a infraštruktúrou pre pracovníkov vrátane doktorandov, pre nich aj bývanie. Akcentoval by podporu mladých vedcov s tým, že by bolo žiadúce, aby absolvovali zahraničné stáže, SAV by im dala odporúčanie. Má skúsenosti z Nemecka, je tam funkčný model, mali by sme ho nasledovať. Vie kontaktovať medzinárodný vedecký svet, k tomu by osobne prispel.

B. Lášticová: M. Muránsky pôsobí na PF UK a tiež ako asistent poslanca NR a opýtala sa, ako nájde priestor pre svoje pôsobenie v P SAV a akú pozíciu v ňom chce zastávať. *M. Muránsky:* Som ochotný redukovať svoje aktivity mimo SAV.

L. Hluchý: V súčasných voľbách do P SAV kandidujú dvaja pracovníci z FiÚ, kto dostal nomináciu z ústavu? *M. Muránsky:* podporili ma profesori z iných pracovísk a akademická obec ÚPV SAV.

R. Passia: Ste kritikom súčasného P SAV v kauze poslanca Blahu. Aký postoj by zaujal ako člen P SAV, ak by sa SAV rozhodla vyjadriť k podobným kauzám? *M. Muránsky:* Nechcem zažiť dobu, aby sa z SAV vyhadzovali ľudia kvôli politickým názorom. SAV si však má udržať apolitický charakter. Dôležitý je vedecký výkon. Ak pracovník porušuje zákony, je možnosť obrátiť sa na súd.

B. Láštiová: Akú pozíciu chcete zastávať v P SAV, ak vo voľbách uspejete? *M. Muránsky:* Rád pracujem v tíme, nemám konkrétnu predstavu.

Z. Kusá Z. Kusá poďakovala M. Muránskemu za prezentáciu a diskusiu a privítala Petra Samuelyho.

Peter Samuely v úvode zhrnul svoje pôsobenie v P SAV. Zúčastňoval sa na príprave zásadných dokumentov vednej politiky SAV. Konštatoval, že sme udržali rozpočet a dosiahli rast miezd. Výkonové financovanie má potenciál ďalej rásť, čo je kľúčové pri rokovaniach s Ministerstvom financií. Spomenul aj projekty SASPRO2 a Impulz, ktorých prípravy sa zúčastnil. Primárne v ďalšom období budú transformácia na v. v. i., účasť na strategických programoch ŠF, Fonde obnovy, H2020, rozvoji košického klastra, etc. STU, UK a SAV pripravujú spoločný projekt, potrebujeme vytvoriť centrá výskumu v BA a KE. S VŠ by sme mali skonvergovať ku spoločnému hodnoteniu, reformovať grantový systém, oddeliť aplikovaný a základný výskum. Treba posilniť čerpanie ŠF.

V diskusii odznali tieto otázky a odpovede:

D. Michniak: Výkonové financovanie meria výkon organizácií, môže to byť aj naprieč oddeleniami? *P. Samuely:* Touto otázkou sa zaoberám už 10 rokov. Existujú dva póly – hĺbkové hodnotenie per review (drahé, komplikované, robíť raz za 5-6 rokov), čo budeme realizovať (príkladom je aj české hodnotenie) – každoročné zjednodušené, kde musíme nastaviť správne parametre, robia to aj VŠ.

Š. Faix: Čo je to excelentné pracovisko? Treba to jasne stanoviť. *P. Samuely:* Iteratívne to vytvárame. Mali sme nájdené excelentné kolektívy od externej agentúry. Musíme hľadať nové kritériá, príkladom je návrh 3. OV – Nordic List významných publikácií. Celkový výkon SAV je dobrý aj v porovnaní s ČR, ale v špičkových výstupoch (ERC, Nature ...) zaostávame.

B. Laštiová: Centrá v BA, SK po vzore CNRS sú možnou cestou. Univerzity nás pre PhD štúdium vlastne nepotrebujú. Otázka je, kto sa presadí. *L. Hluchý:* Ako hodnotíte účasť v medzinárodných projektoch ako sú H2020 (RIA, ...), Ako je to s udeľovaním Seal of Excellence. Je to nástroj H2020 pre SME, budeme aj my chápaní ako SME? *P. Samuely:* V H2020 je časový posun (pandémia, Maďarsko, Poľsko). Naša účasť v H2020 je slabá. Z dvoch tretín je H2020 aplikovaný, výzvy ťažko ovplyvníme. Máme iba jeden projekt ERC (J. Tkáč), v Maria Skłodowska-Curie máme SASPRO2, čo je úspech, výskumná infraštruktúra je tretia časť, aj tam máme úspech – Európska mikrokkelvinová platforma.

K. Nemoga: Ako sa vyhnúť stretu záujmov v hodnotení v APVV, nemôžeme urobiť zahraničný panel?

J. Sládek: Definícia excelentných kolektívov bola pred rokmi urobená. Treba ísť peer review cestou, aj hlbšie, ale máme ísť spoločnou cestou s VŠ. Podarí sa nám to? *P. Samuely (spolu):* Možno sa nám to budúci rok podarí. Existuje spoločná komisia pre hodnotenie s VŠ. Stále máme samostatnosť v rozhodovaní. Má význam hodnotiť a vyhľadávať excelentné tímy. Existuje okrem štandardného financovania aj možnosť pridať excelentným tímom.

Z. Kusá poďakovala P. Samuelymu za prezentáciu a diskusiu a privítala P. Simana.

Pavol Šiman uviedol, že minulý týždeň ho zaujali tri vety (Nature): Postaviť sa s vedou na riešenie problémov klimatickej zmeny; Byť čitateľnou a otvorenou organizáciou, realizovať aj poradenstvo; Obnoviť a navrátiť zmysel pre realitu. Aj naši sociológovia zistili, že obavy o životné prostredie v spoločnosti silne rezonujú (75 percent obyvateľov). Pri práci v P SAV za 1. OV v budúcom období je potrebné konať pravidelné stretnutia RR a navštevovať pravidelne organizácie. Musíme doladiť pravidelné hodnotenie,

odmeňovať excelentné výsledky. Akreditácie vykonávať pravidelne, medzinárodným tímom a ešte hlbšie. Pripraviť projekty pre nové programovacie obdobie, dobre nastaviť infraštruktúru. Musíme získať pracovníkov v SASPRO2. Hneď sa musíme venovať prechodu na v. v. i. a zamyslieť sa nad nastavením štruktúry SAV (napríklad CSČ) a činností. Ďalej musíme posilniť informačnú bezpečnosť, venovať sa areálu SAV, posilniť prierezové projekty, dôležité je stabilné financovanie.

V diskusii odzneli tieto otázky a odpovede:

L. Hluchý: Keď si pozrieme strategické priority Európskej komisie, je to rozumné, dnes sa dáva miliarda eur do európskeho cloud-u pre otvorenú vedu, SAV tam nie je, tu o tom nechryjeme. Účasť v tomto cloud-e by pomohla aj našim vedcom pri spracovaní a narábaní s dátami. Prišiel materiál na P SAV – road map. Informatika je jedna z priorít, prečo o tom nevieme? Aká je vízia SAV zastupovať informatiku? *P. Siman:* Informatiku podporujeme, som zástancom rozvoja, road map treba pripraviť spoločne s ministerstvom školstva (ESFRI Roadmap). Teraz je nová verzia na MPK. Musí to byť otvorený systém.

P. Kenderessy: Páči sa mi idea multidisciplinárnych tém pre klimatické zmeny. Čo by mal byť výstup? Aká náplň práce? *P. Siman:* Dal som už návrhy v tomto smere. Pracujeme v projekte VODA. Projekty by mali byť aj pre odbornú verejnosť. Urobme aj spoločné výskumné centrum. Výstupom by mali byť správy pre verejnosť aj decíznu sféru, publikácie, projekty.

D. Michniak: Na ktorom poste chceš pôsobiť v ďalšom P SAV, vo funkcii podpredsedu pre oddelenie?

P. Siman: Podpredsedu nech robí niekto mladší, osobne by som sa chcel venovať organizovaniu a riadeniu problematiky prierezových projektov pre Zem, životné prostredie. Treba rozdeliť prácu v predsedníctve na jednotlivé oblasti.

K. Nemoga: Budeš pri činnosti v P SAV podporovať vznik akademického CSIRTu? *P. Siman:* Členovia P SAV by si mali prácu rozdeliť na jednotlivé oblasti. Pri zodpovednosti za daný úsek prídeme skôr k výsledkom. Podporovať je jedna vec, ale veciam sa treba venovať naplno. Pracovníci SAV musia mať dôveru k sebe navzájom, mať korporátnu hrdosť. Pre mladú generáciu by mala byť práca v SAV výzva a česť.

I. Broska: treba pripraviť plán projektov, vrátane prierezových na ďalšie obdobie, napr. pre životné prostredie. *P. Siman:* Áno, ako som už spomínal, chcem sa zasadiť o prierezové projekty pre životné prostredie, príkladom je už bežiaci projekt „Voda“.

Z. Kusá poďakovala P. Simanovi za prezentáciu a diskusiu a privítala Františka Simančíka.

František Simančík začal vyjadrením nádeje, že plénum už vie, kto je a pozná jeho prácu v P SAV. Predstavu o jeho pôsobení v P SAV majú prítomní k dispozícii. Myslí si, že členovia P SAV by mali robiť odpočet, čo urobili. Niektoré idey, ktoré sa nepodarilo realizovať, sa musia zopakovať. Urobila sa inventúra majetku, potrebné je urobiť rozvojový plán. Spresnila sa predstava o areáli. Ďalej sme urobili zásady pre IPR (práva duševného vlastníctva) transfer. Máme kanceláriu pre transfer technológií a sme súčasťou rozsiahleho projektu CVTI. P SAV teraz môže motivovať pracoviská. P SAV je kolektívny orgán a je historicky nastavený. To sa čiastočne zmenilo, napríklad spravodlivejšie rozdelenie mzdového fondu. Jeden z cieľov je vybudovať korporátnu identitu SAV. Tešiť sa z úspechov kolegov. Úloha SAV v spoločnosti sa stráca, ale máme potenciál. Musíme vytvoriť prostredie, aby mladí ľudia chceli pracovať v SAV. Aby sme to dosiahli, musíme lepšie programovať 4-ročné obdobia. Chcel by sa venovať ekonomickým otázkam. Pripomenul, že rozpočet nám vláda navýšila len v prípade, keď sme urobili špeciálny plán – napr. hodnotenie medzinárodným panelom, rekonštrukciu konkrétneho objektu alebo BMC vyvinulo technológiu.

V diskusii odzneli tieto otázky a odpovede:

D. Michniak: Nie všetky organizácie majú nehnuteľný majetok. *F. Simančík:* Nie je dôležité, či niečo vlastním, ale či mám komfort pre prácu. Aj po transformácii bude možné majetok používať iba na prácu, aj peniaze

plynúce zo správy majetku. Nemali by byť zvýhodnení tí, čo by využívali majetok na iné, ako na prácu. Geografický ústav má mať svoje priestory aj v budúcnosti. Ak sa nejaké nové objekty postaví, situácia sa môže ešte zlepšiť.

K. Gmucová: Pri svojom náčrte práce v P SAV si spomenul určitú rozpoltenosť pri odvolaní predsedu SAV J. Pastoreka. V tom čase si poslal list, v ktorom si ironizoval dôvody na odvolanie. Spomenul si, že keď politik prisunie peniaze SAV napr. v APVV, tak mu príslušný funkcionár SAV nemá protirečiť. Dnes kandiduješ do P SAV, prípadne funkciu predsedu SAV, tak ma zaujíma Tvoj názor na riešenie takýchto situácií dnes. *F. Simančík:* Myslel som, že táto téma je už za nami (K.G.: Ty si ju otvoril), nesúhlasím, že som ironizoval, iba som sa vyjadril, že riešenie pre budúcnosť SAV nie je také jednoduché a nedá sa urobiť výmenou predsedu. Dnes sa to dá posúdiť, či sa SAV výrazne posunula výmenou predsedu bez toho, aby sa robili aj iné opatrenia. Čo sa týka otázky, že sa predsedovi SAV vyčítalo, že nebol voči ministrovi školstva akčnejší. Ja si osobne myslím, že predseda neútočil, lebo vedel, že vec je vybavená. Tiež si myslím, že akadémia má prednosť pred sebaaprezenačnými akciami, to znamená, že keď by prípadne malo človeku niečo aj ublížiť, akadémia má prednosť a to je to, čo si ja budem držať ako krédo. Teda akadémia má prednosť pred osobným prospechom. Toto by malo byť vlastné všetkým členom P SAV.

L. Hluchý: Hovorili sme, že transformácia na v. v. i. nám pomôže. Čo by bolo dnes lepšie, keby sme už boli v. v. i.? *F. Simančík:* Mali by sme napríklad vyriešené otázky technologického transferu. Mohli by sme nakladať s IPR. Terajšia situácia nás brzdí v rozvoji. V európskom priestore by sme mali mať možnosti ako ostatní.

Š. Faix: Spomínali ste, že by ste chceli, aby organizácie mali viac mimorozpočtových prostriedkov. To záviselo doteraz na šikovnosti vedcov. Ako by ste chceli pomôcť ako člen P SAV? *F. Simančík:* Musíme manažovať výzvy, či už spoločenské alebo programové, ktoré by priniesli témy na riešenie.

I. Lacík: Čo je treba zmeniť na mechanizme fungovania P SAV? *F. Simančík:* P SAV je kolektívny orgán. Po 4 rokoch sme sa naučili komunikovať. Treba viac realizovať „brainstorming-y“ a rozpisovať úlohy na konkrétnych ľuďoch, urobiť dobrý plán a dodržať ho.

Z. Kusá poďakovala F. Simančíkovi za prezentáciu a diskusiu a privítala Pavla Šajgalíka.

Pavol Šajgalík na úvod spomenul to, ako prišiel na SAV a ako s tým súvisí jeho vízia. Je absolventom PríF UK, katedry experimentálnej fyziky. Študoval fyziku plazmy. Po ukončení štúdia chcel pokračovať vo vedeckej výchove na katedre, no nespĺňal politické požiadavky. V tom čase zhodou okolností Ústav anorganickej chémie hľadal fyzika. SAV ho prichýlila bez požiadaviek na politickú angažovanosť. Po vojenskej službe a absolvovaní študijného pobytu na tomto ústave v r. 1986 ukončil dizertáciu na tému Spekanie modelových sústav. Začal SAV vnímať ako špičkovú a vede prajnú inštitúciu. Mottom jeho vízie je: „SAV je špičková vedecká inštitúcia, priťahujúca vedeckých pracovníkov z celého sveta.“ Poslanie SAV je vykonávať základný výskum na hranici poznania, venovať sa skúmaniu nášho kultúrneho dedičstva, súčasnej kultúry a všetkých jej aspektov, bez ktorých nie je možné humanizovať a kultivovať spoločnosť. Mali by sme pomôcť štátu riešiť úlohy, na ktoré iné inštitúcie nestačia, pomáhať hospodárskej sfére, zvyšovať inovačný potenciál tejto krajiny a zachovať možnosť poskytovať doktorandské štúdium formou externej vzdelávacej inštitúcie.

Z hľadiska vývoja rozpočtu máme za sebou 5 relatívne úspešných rokov, v minulom roku sme mali zo štátneho rozpočtu viac ako 85 miliónov EUR, čo je nárast o 46,5 % od roku 2015. Na tento rok nám parlament schválil 84 miliónov EUR, čo je mierne zníženie, ale vzhľadom na pandémiu je pochopiteľné. SAV bola podľa prieskumu agentúry FOCUS 3x za sebou najdôveryhodnejšou inštitúciou v SR. Ešte stále nízka mzda vedeckých pracovníkov, nemotivačná domáca a na priťahovanie zahraničných vedeckých pracovníkov. Je potrebné zabezpečiť stabilitu financovania, napr. formou zmluvy so štátom, aby inštitucionálne financovanie SAV malo definovaný ročný rast. Rovnako je potrebné zabezpečiť financovanie

programov a služieb vyžadovaných štátom. Myslí si, že by mali byť dve grantové agentúry, Grantová agentúra SR pre základný výskum a Technologická agentúra SR pre aplikovaný výskum. Musíme ukončiť transformáciu na v. v. i. Je potrebné prísne dodržiavanie apolitického postavenia SAV s dôrazom na etiku vedeckého pracovníka a vedeckej práce. Naša životaschopnosť závisí od podporovania mladých. Vážnym problémom pre mladých vedeckých pracovníkov je bývanie. Možno by sme mali uvažovať o možnosti nájomného bývania. Potrebne sú podmienky pre internacionalizáciu vedeckých tímov SAV. Pripravili sme program Impulz, zvýšili sme hodnotu štipendia v rámci Schwarzovho fondu a otvorili ho aj pre zahraničných a vracajúcich sa postdokov. Je potrebné presadiť možnosť bezplatného štúdia doktorandov z krajín mimo EÚ, vytvoriť útvary poskytujúci pomoc pri vybavovaní pracovných povolení pre vedeckých pracovníkov z krajín mimo EÚ. Musíme byť viditeľní doma aj vo svete, na čo je potrebné využiť všetky dostupné médiá (Facebook, Instagram, YouTube, podcasty SAV, moderný web SAV s videami pracovísk). Cieľom je špičková SAV a cesta ako to dosiahnuť je, aby kariéra vedeckého pracovníka na SAV bola tou, o ktorej sníva veľa mladých talentovaných ľudí na Slovensku aj v zahraničí.

V diskusii odzneli tieto otázky a odpovede:

L. Hluchý: Stále hovoríme o excelentnom výskume, ale podľa všetkých informácií sme najslabší vo V4. Aké máš vysvetlenie pre to, že sme najslabší v Horizont 2020 alebo ERC? Máme oprávnenie hovoriť o excelentnosti? *P. Šajgalík:* Sme najlepší na Slovensku ale samozrejme musíme hľadiť ďalej. Mal som projekty v každom rámcovom programe, ale dosiahnuť úspech v Horizonte 2020 sa nám podarilo až na piaty raz. Je to stále ťažšie a čoraz viac o tom, v akom konzorciu sa nachádzaš. Slovensko má veľmi malý dosah na tvorbu výziev. Je potrebné byť v konzorciu silných hráčov, ktorí majú vplyv na ich tvorbu. Slovensko potrebuje širšiu dohodu o tom, aké témy sú pre našu krajinu dôležité. Máme nízky počet podaných projektov v rámci ERC. Musíme vytvoriť školu ako takéto projekty písať. Program Impulz by mal tomu napomôcť. Skúsenosti zo Slovinska, Maďarska, Česka ukazujú, že podobný prístup pomohol.

I. Lacík: Pred 4 rokmi som vítal krédo SAV s ktorým si nastúpil do funkcie predsedu SAV - vytvoriť resp. udržať SAV ako špičkovú inštitúciu. Podarilo sa to? Aké je ďalšie krédo? SAV podľa mňa prišla o možnosť poučiť sa z odporúčaní medzinárodného panelu. *P. Šajgalík:* Nevieť povedať na koľko percent sa nám to podarilo. Krédo zostáva, ale pridali som k nemu záujem zahraničných študentov o SAV. Do určitej miery sa nám to podarilo, minimálne na Slovensku takí sme. Stratili sme dva roky zo štvorročného obdobia, jeden, keď sme nezmyselne bojovali s Ministerstvom školstva a druhý pre COVID. Na zmysluplnú činnosť sme tak mali len polovicu funkčného obdobia. Čo sa týka akreditácie, dalo sa určite urobiť viac, ale za úspech považujem, že voči hodnoteniam medzinárodným panelom sme mali 19 odvolaní, ktoré sme si vydiskutovali a v súčasnosti panuje zhoda o tom, že to hodnotenie panelom bolo dobré. Potrebujeme získať konsenzus o tom čo chceme a potom získame aj prostriedky.

Š. Faix: Ako by si ako potenciálny budúci predseda vedel zareagovať na to, že SAV nie je hltáčom financií vytváraných podnikateľským sektorom, ale je prínosom pre to, aby peniaze v rámci Slovenska boli zhodnotené? *P. Šajgalík:* Dosiahol som relatívne vysokú zhodu na úrovni súkromného sektora, že naozaj potrebujeme dve grantové agentúry. Jednu pre základný výskum a jednu pre aplikovaný. Na to aby akadémia mohla efektívne pracovať, potrebuje inštitucionálne financovanie. Ja by som financovanie akadémie zo štátneho rozpočtu nespájal s jej orientáciou na ten alebo onen druh výskumu. Na to sú grantové agentúry. Pokiaľ nebude oddelená technologická agentúra, ktorá bude podporovať aplikovaný výskum, bude trvať problém, aké percento má ísť v APVV na základný a aplikovaný výskum.

B. Láštiová: Myšlienka užšieho prepojenia univerzít a SAV, ako napr. CNRS, je veľmi sympatická. Ako si to predstavujete a ako vážne to budete presadzovať a akú pozíciu v tom budú mať spoločenské a humanitné vedy? *P. Šajgalík:* Myslíme to veľmi vážne a dúfam že sa nám to podarí. Spoločenské a humanitné vedy sú

v tom dokonalým pilotom, pretože mnohí naši pracovníci v takomto režime pracujú, len nie sú inštitucionálne krytí.

D. Magdolen: Veľa sa hovorí a neúspechu Slovenska v získavaní ERC grantov. Rovnako veľa sa hovorí o podpore mladých, o štipendijných programoch, ktoré akadémia pripravuje. Nestalo by za to urobiť experiment a pozrieť sa na druhú časť spektra, vytvoriť tím profesorov, doktorov vied s nejakou prierezovou interdisciplinárnou témou a spoločne sa uchádzať o podporu z ERC? *P. Šajgalík:* Pre senior granty sú podmienky veľmi náročné, publikácie typu Nature, Science atď. a tie by naši doktori vied asi nespĺňali. Doktori vied by mali pomáhať vychovávať mladých pre projekty typu ERC.

Z. Kusá poďakovala P. Šajgalíkovi za prezentáciu a diskusiu a privítala Martina Venharta.

Martin Venhart uviedol, že jeho vízia, ktorú majú členovia snemu k dispozícii, obsahuje 9 bodov. Z nich by chcel zdôrazniť:

- Prioritizáciu základného výskumu, s tým, že máme na pamäti aj aplikácie, vždy!
- P SAV má už dnes mechanizmy na podporu veľkých grantov, podľa vzoru Maďarskej akadémie vied. Táto schéma je určená aj pre pracovníkov, ktorí už v SAV pôsobia.
- Musíme podporovať multidisciplinaritu, aj finančne, zmeniť rozmýšľanie. Potrebujeme viac pro-SAV rozmýšľania oproti pro-ústav rozmýšľaniu.
- Dôležitá je podpora mladej generácie. Máme FB skupinu "Mladí SAV", toto musíme rozbehnúť. Mohli by prevziať niektoré popularizačné aktivity.
- Transformácia je prvoradá a dôležitá. Rovnako spolupráca s výskumnými univerzitami.
- Akreditácia pracovísk by mala prebiehať metódou peer review, nezávislým odborným panelom. Dobré mienená kritika môže pomôcť.
- Veľká medzinárodná spolupráca nie je zatiaľ veľmi využívaná. Je tu CERN ako príklad, ale musíme mať aj ďalšie.
- Komunikácia SAV navonok je dobrá, ale treba ju zdokonaľiť, napríklad pre odbornú verejnosť. Príkladom je Otvorená akadémia, teraz je už dobre nastavená, ale potrebuje ďalších aktívnych pracovníkov. Navrhujem spojiť agendu Otvorenej akadémie a popularizácie.

Kandiduje ako radový člen P SAV, no je pripravený prijať agendu. Nechce pôsobiť v prierezovej agende (čo nie je napr. funkcia podpredsedu pre oddelenie, prof. Šajgalík si vie predstaviť jeho pôsobenie ako podpredsedu pre 1. OV, čo je pripravený prevziať).

V diskusii odznali tieto otázky a odpovede:

L. Hluchý: Nevie si predstaviť výskum v počítačovej vede. U nás je tento výskum nemožný. Nemáme výskum v počítačovej infraštruktúre. Robíme iba s pipetami a skúmavkami. Je tu európsky cloud pre otvorenú vedu, kde sa uvažuje s obrovskými prostriedkami. Prečo u nás je to takto a nevyužívame takúto infraštruktúru, v čom je v SAV problém? *M. Venhart:* Máte v mnohom pravdu. Ale faktom je, že zatiaľ nevytvárame „big data“. Sme podfinancovaní, nemáme infraštruktúru veľkého charakteru. Vo fyzike máme údaje na úrovni cca 10TB, v LHC sú to petabyty. *L. Hluchý:* V rádioteleskopoch alebo rozpoznávaní buniek až exabajty. Potrebujeme národné projekty, budú mať obrovské možnosti, aby sme sa zapojili do rozvoja a využívania AI. *M. Venhart:* V našich experimentoch sú TB. Ak by sme zvýšili výkon, máme viac dát ale rádovo vyššie bezpečnostné riziká, a to nevieme pokryť. To je aj jedna z príčin.

D. Michniak: Sú parametre výkonového financovania dobre nastavené? Môžu pokryť všetkých? Ste nádejný kandidát na podpredsedu pre oddelenie. *M. Venhart:* Chcel by som jednotné kritériá a môžeme mať kritériá ešte presnejšie. Dnešný systém je príliš hrubý. Problém GÚ je v tom, že humánna geografia je skôr predmetom pre 3. OV a 1. a 2. OV sú iné ako tretie. Majú iný jazyk výskumu, iné metódy, výstupy, čiže nemôžeme mať presne rovnaké hodnotenie.

Š. Faix: Pred 4 rokmi ste boli predstavený ako mladý vedec, ktorý bude vedieť ako robiť vedu s mladými. Ako sa Vám to podarilo naplniť? M. Venhart: Zrealizovali sme niekoľko programov. Boli to výjazdy s mladými po celom Slovensku, mesačne až dvojmesačne. V roku 2018 sme mali v Smoleniciach viacdňovú konferenciu s víťazmi olympiád. Tu sa stretli s poprednými pracovníkmi SAV. Nakoniec všetci išli študovať do zahraničia. Takéto stretnutie chceme zase uskutočniť.

J. Gálik: Oceňujem, že si nemal problém prísť do Košíc či Trebišova. Ako vidíš v budúcnosti Otvorenú akadémiu a popularizáciu, keď A. Kučera a aj Ty sa v ďalšom období tomuto nebudete venovať? Veľa vecí je rozbehnutých. M. Venhart: Mal by sa tomu naplno venovať jeden člen P SAV, tieto agendy treba spojiť, nech už to bude robiť hocikto.

Z. Kusá poďakovala M. Venhartovi za prezentáciu a diskusiu a pozvala ho, tak ako ostatných kandidátov, pripojiť sa k rokovaniu snemu po 17:30, keď budú pravdepodobne známe výsledky hlasovania.

Bod 6

Predseda volebnej komisie Ľ. Kľučár oboznámil snem s postupom tajného elektronického hlasovania. Každý člen snemu dostane e-mailom tri hlasovacie lístky na kandidátov zo všetkých troch komôr. Systémom, ktorý už členovia snemu mali možnosť v predstihu vyskúšať, označí každý člen snemu na každom volebnom lístku maximálne 5 kandidátov. Ak označí väčší počet kandidátov, volebný lístok bude neplatný.

Hlasovacie lístky boli zaslané iba tým členom snemu, ktorí boli v čase hlasovania pripojení na videokonferenčnom rokovaní. Zoznam prítomných členov poskytla volebnej komisii mandátová komisia. Počas elektronického hlasovania dvaja z členov Snemu SAV hlásili technické problémy, ktoré im znemožnili hlasovanie. Snem preto prijal *uznesenie* č. 2 kompatibilné s postupom, ak obdobná situácia nastane v parlamente EÚ, a to že neprihliada na zlyhanie elektronického systému tajného hlasovania.

Bod 7

Po sčítaní hlasov boli oznámené výsledky prvého kola volieb kandidátov na členov Predsedníctva SAV pre funkčné obdobie 2021-2025, vid' *uznesenie* č. 3.

Vzhľadom na skutočnosť, že P SAV nebolo zvolené v plnom počte, sa rokovanie snemu zaoberalo možnosťou okamžitého konania druhého kola volieb, ktoré umožňuje volebný poriadok snemu, čl. II, ods. 13. Plénum však túto možnosť neschválilo, vid' *uznesenie* č. 4.

Snem SAV zvolil za členov Predsedníctva SAV na funkčné obdobie 2021 – 2025 týchto kandidátov (vid' *uznesenie* č. 5):

MUDr., Mgr. Tomáš Hromádka, PhD.

Mgr. Róbert Karul, PhD.

Prof. MVDr. Juraj Koppel, DrSc.

prof. RNDr. Ľubica Lacinová, DrSc.

prof. RNDr. Karol Marhold, CSc.

RNDr. Miroslav Tibor Morovics, CSc.

prof. RNDr. Peter Samuely, DrSc.

RNDr. Pavol Siman, PhD

Dr. Ing. František Simančík

prof. RNDr. Pavol Šajgalík, DrSc.

Mgr. Martin Venhart, PhD.

Bod 8

Snem sa venoval príprave harmonogramu doplňovacích volieb kandidátov na členov predsedníctva akadémie na obdobie 2021 – 2025 a schválil ho (*uznesenie č. 6 a príloha č. 2*).

Bod 9

Zuzana Kusá, predsedníčka Snemu SAV poďakovala prítomným za účasť a ukončila zasadanie snemu o 8:30 hodine.

V Bratislave, 18. februára 2021

Zapisovatelia: Z. Bartošová, Ľ. Košťál, K. Nemoga

Overovateľ: J. Gálik

Zuzana Kusá
Predsedníčka Snemu SAV

Príloha č. 1

Uznesenia prijaté na zasadnutí Snemu SAV dňa 18. januára 2021

Uznesenie č. 1, zmena termínu plnenia uznesenia č. 3 Snemu SAV z 24. 11. 2020

Snem SAV ukladá Predsedníctvu SAV vypracovať návrh ustanovenia rady riaditeľov definovaním jej právomocí a predložiť ho na aprílové zasadanie Snemu SAV v roku 2021.

Uznesenie č. 2

Snem neprihliada na zlyhanie elektronického systému tajného hlasovania.

Uznesenie č. 3

Snem SAV schvaľuje výsledky prvého kola volieb kandidátov na členov Predsedníctva SAV pre funkčné obdobie 2021 – 2025 (v abecednom poradí):

Priezvisko a meno	Oddelenie vied	Získané percento kladných hlasov vo vlastnej komore	Percentuálny podiel kladných hlasov z komôr delený počtom komôr
Bianchi, Gabriel	3	42.9	65.5
Cagalinec, Michal	2	13.6	12.9
Hromádka, Tomáš	2	54.5	62.8
Karul, Róbert	3	76.2	85.6
Katrlík, Jaroslav	2	13.6	27.4
Kopáček, Juraj	2	40.9	44.4
Koppel, Juraj	2	63.6	69.7
Lacinová, Ľubica	2	81.8	82.1
Marhold, Karol	2	68.2	52.3
Morovics, Miroslav T.	3	71.4	71.0
Muránsky, Martin	3	28.6	16.5
Samuely, Peter	1	70.6	65.3
Siman, Pavol	1	88.2	80.5
Simančík, František	1	94.1	76.5
Šajgalík, Pavol	2	86.4	76.9
Venhart, Martin	1	100.0	86.0

Uznesenie č. 4

Snem SAV neschvaľuje konanie druhého kola volieb v zmysle volebného poriadku snemu, čl. II, ods. 13.

Uznesenie č. 5

Snem SAV zvolil za členov Predsedníctva SAV na funkčné obdobie 2021 – 2025 (v abecednom poradí):

MUDr., Mgr. Tomáš Hromádka, PhD.

Mgr. Róbert Karul, PhD.

Prof. MVDr. Juraj Koppel, DrSc.

prof. RNDr. Ľubica Lacinová, DrSc.

prof. RNDr. Karol Marhold, CSc.

RNDr. Miroslav Tibor Morovics, CSc.

prof. RNDr. Peter Samuely, DrSc.

RNDr. Pavol Siman, PhD
Dr. Ing. František Simančík
prof. RNDr. Pavol Šajgalík, DrSc.
Mgr. Martin Venhart, PhD.

Uznesenie č. 6

Snem SAV schvaľuje harmonogram doplňovacích volieb do Predsedníctva SAV (*príloha č. 2*).

Harmonogram doplňovacích volieb kandidátov na členov Predsedníctva Slovenskej akadémie vied vo funkčnom období 2021 – 2025

Do 1. 3. 2021 vrátane

Doručenie návrhov na voľbu kandidátov na členov P SAV na sekretariát predsedu SAV.¹

8. 3. 2021

Otváranie obálok s návrhmi na voľbu kandidátov na členov P SAV na zasadaní výboru Snemu SAV, kontrola úplnosti návrhov.

15. - 16. 3. 2021 (pondelok, utorok) prezentácie kandidátov na zasadnutí komôr (*nepovinné*)

18. 3. 2021 (štvrtok)

Plenárne zasadnutie Snemu SAV – prezentácia kandidátov na členov P SAV pred plénom Snemu SAV, odpovede na otázky členov snemu, voľby P SAV.

V prípade zvolenia úplného predsedníctva: voľba kandidáta na predsedu SAV. Vyhlásenie výsledkov volieb.

V prípade nezvolenia úplného predsedníctva: snem rozhodne o konaní druhého kola volieb vzápätí.

V prípade zvolenia úplného predsedníctva: voľba kandidáta na predsedu SAV. Vyhlásenie výsledkov volieb.

V prípade nezvolenia úplného predsedníctva alebo kandidáta na predsedu SAV: schválenie harmonogramu doplňovacích volieb kandidátov na členov P SAV, prípadne nových volieb kandidáta na predsedu SAV.

Zuzana Kusá
predsedníčka Snemu SAV

schválené Snemom SAV 19. 1. 2021

¹ Návrhy je možné podať osobne najneskôr do 15:00 hod. na sekretariát predsedu SAV, resp. poštou ako doporučenú zásielku na adresu: Sekretariát predsedu SAV, Štefánikova 49, 814 38 Bratislava 1.

Návrhy je potrebné podať (poslať) v zalepenej obálke, na obálke musí byť uvedený odosielateľ a napísané: „Neotvárať – voľby do P SAV“. Pre zásielku odoslanú poštou je rozhodujúci dátum odoslania na poštovej pečiatke.